Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Flinchs Almanak

1915

74 AARGANG.

54951 9

Det forenede Dampskibs-Selskab
(Aktieselskab)

Skandinavien-Amerika Linien.

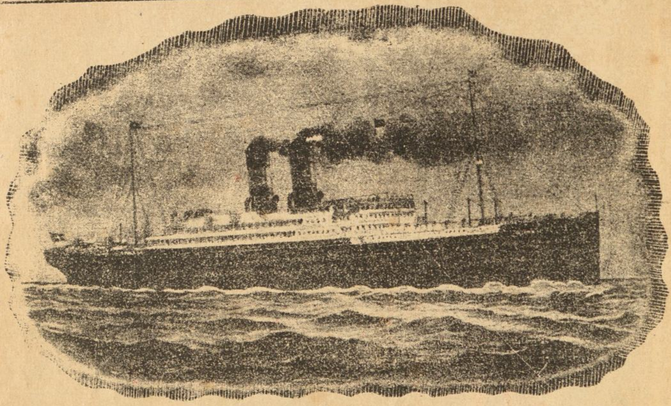

Direkte Befordring
mellem

Kjøbenhavn—New-York

med
de store, hurtiggaaende Dobbeltskruedampskibe

„Oscar II“ - „Hellig Olav“ - „United States“

og den i 1913 nybyggede 12,000 Tons store Dobbeltskruedamper

„Frederik VIII“.

Alt **nyt** og **moderne** indrettet. **Elegant** og komfortabelt udstyrede **Kahytter**. **Separatkamre i 3die Klasse** for 2, 4 og 6 Personer.

Store, vel ventilerede Spisesaloner og Opholdsrum. Fortrinlig dansk Kost. Dansk Besætning og Betjening. **Elektrisk Lys** overalt. **Traadløs Telegrafstation** i alle Skibene.

Skriv efter vore illustrerede Haandbøger med Indvandringslove og engelsk Tolk, som tillige med Prislister, Kort og Fartplaner tilstilles gratis.

Billetter udstedes til alle Punkter i **Amerika, Kanada** og **oversøiske Pladser.**

Skriv til **Passager-Afdelingen,**

Telegram-Adresse: „**Hekla**“.

Kongens Nytorv 8,
Kjøbenhavn K.

Telefon 4700.

eller til Liniens befuldmægtigede Agenter i Provinserne.

1915. Prov. Almanakforlag.

N. L. Højberg: Den gaadefulde Bog.

En Samling Gaader og Logogriffer, hvis Bogladepris er 75 Øre, faas mod Aflevering af denne Kupon gennem enhver Boghandel for kun

40 Øre.

1915. Prov. Almanakforlag.

Peter Kronborg: Espingol Ole

og andre humoristiske Fortællinger.

Bogladepris 1,50, faas mod Aflevering af denne Kupon gennem enhver Boghandel for kun

50 Øre.

1915. Prov. Almanakforlag.

Palle Rosenkrantz: Den unge Pige, der forsvandt.

Bogladepris 2,25, faas mod Aflevering af denne Kupon gennem enhver Boghandel for kun

75 Øre.

1915. Prov. Almanakforlag.

Skildringer af Natur og Folkeliv.

Bogladepris 1,25, faas mod Aflevering af denne Kupon gennem enhver Boghandel for kun

35 Øre.

1915. Prov. Almanakforlag.

Fanny Tuxen: Tre Smaapiger

Bogladepris kartoneret var 3 Kroner, faas nu mod Aflevering af denne Kupon gennem enhver Boghandel for kun

75 Øre.

RØGERE anbefales

Cigar- & Tobaksfabriken „Danmark“
Grundlagt 1888. — Telefon 5621.
20, Niels Hemmingsensgade 20.
KØBENHAVN

Fabrik for direkte Salg til Forbrugere.

Forhandlingsrabatten 32 % paa Røgtobak tilfalder Køberne.

Af vore anerkendte Røgtobakker anbefales

DANMARKS MELANGE

	A	B	C
pr. ½ kg. Kr.	2,40	1,90	1,40
÷ 32 %	1,63	1,29	0,95

Cigarer til Fabrikspriser

Rabat: pr. 500 Stk. 5 % / pr. 1000 Stk. 10 % **Rabat**

Vor **Specialitet** i Cerutter anbefales:

SALON Haandrullet Cerut, Størrelse som Cigar, 2 Kr. pr. 100 Stk.
Ekstra prima Kvalitet Kr. 2,50 pr. 100 Stk.

Absolut største og bedste Cerut til Prisen.
Til Provinserne mod Efterkrav.
Forlang vort nye illustrerede Katalog tilsendt.

Flinchs
Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1915,

som er tredie Aar efter Skudaar

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

C. F. Pechüle.

ALMANAK
UNIVERSITETETS
STEMPEL

Provinsboghandlernes Almanakforlag.

Trykt i Milo'ske Bogtrykkeri Odense

En Rottehistorie.

»Menneskene er meget store, men tillige indbildske, alt tror de, at de kan underlægge sig, og de regner ikke vor Slægt for det ringeste.« Det var Rottefa'er, der talte i den lune Rotterede til sin elskede Viv, som just for 10 Dage siden var nedkommen med fjorten dejlige Rottebørn, og nu havde Forældrene sendt de store Børn ud i Verden, for at de selv skulde stifte Familie og forøge den i Familiens egne Øjne smukke og nyttige Slægt

»Pyt!« svarede Rottemo'er. »Hvad er de Stakler mod os? Ingen Avledygtighed — et Barn, højst to, ved et Vidunder tre i Løbet af et Aar, og saa gaar der maaske Aar, før de faar flere, og kan hænde sig, at de aldrig faar nogle. Nej, saa er det anderledes med os og vore nærmeste Slægtninge, Musene. Vi trænger os ikke frem, men arbejder roligt og støt i det skjulte. Hvem kommer nu herned?«

»Aa!« svarede Rottefa'er, »det er et Par af Børnene, der vil hilse paa os . . . Naa, hvordan gaar det. Børn, hvorledes har I klaret Jer? Fortæl og lad os høre, om I gør os Ære.«

»Jeg,« fortalte den største, »gnavede først et Hul til Spisekammeret oppe i Stuen, og saa fulgtes vi alle ad derind for at smage paa Varerne. Vi spiste Skinke og drak Fløde, det var dejligt! Saa gnavede vi Hul ned til Spækhøkerens Kælder, det var et drøjt Arbejde, men vi har heldigvis stærke Tænder og er meget flittige og skal nok komme igennem hvor vi vil, og vi spiste Flæsk, Ost og Pølse, og smagte og snusede til alt. Men lille Søster var uheldig. Hun faldt i et Mælkefad og fik sig en lille Svømmetur, men kom heldigvis op igen, saadan noget mærker de kloge Mennesker ikke, de kan jo ikke se, og de drikker ganske roligt Mælken og kan saamæn hverken lugte eller smage, at Søster først havde spist af en raadden Høne, der laa paa Møddingen.«

»Det var Ret, Børn,« sagde Rottefa'er. »Bliv saadan ved, saa kommer I nok gennem Verden, men pas paa Fælderne, som Menneskene stiller op for at fange os, der er Lokkemad i, men kom den ikke nær gaa langt uden om, og rør den ikke, udenom er der tilstrækkelig dejlig Føde til os, selv om vi er mange.«

»Hvor er de andre Børn?« spurgte Rottemo'er. »De to af dem,« svarede Ungen, »gnavede sig ind hos Bageren ved Siden af, saa nu kan vi forsyne os med Mel, han har mange Sække fulde, som han skal bage Brød af, men vi spiser først, hvad vi vil have, saa kan han jo bage af Resten, som vi har rodet i.«

Rottefa'er og Rottemo'er glædede sig højlig over deres Børn og gav sig i Lag med en lille Ælling, som Rottefa'er i et belejligt Øjeblik havde hentet i Andegaarden; mens de gnaskede løs, sagde Rottefa'er: »Ja, vi koster Menneskene mange Penge, men vi har jo dog vor Eksistensberettigelse, og vor Familie har slaaet mange Mennesker ihjel, men det aner de fleste ikke,

vi har stærke Maver og kan taale meget, som Menneskene bliver syge og dør af. Naar vi f. Eks. har spist af et dødt Dyr eller gnavet i en forpestet Latrinkule og bagefter spiser af den Mad, de skal have, bliver de syge og mange dør men kun faa vil tro, det er os, der har Skylden, for de kan jo hverken lugte eller smage, at vi har været der, saa hvis vi er fornuftige, bliver vi de stærkeste. Men nu er jeg mæt, lad os tage os en lille Lur; mens Solen skinner, er det for farligt at komme frem i Dagens Lys, man kan risikere at løbe for stærkt, hvis en dum Hund eller Kat kommer efter en; ikke fordi nogen af dem gør os noget, for de er for det meste mere bange for os, end vi for dem. men der kan findes en enkelt mellem dem, som er ondsindet, og saadan en maa man tage sig i Agt for.«

Efter dette belærende Foredrag, sov hele Familien. Søvnen blev efter nogen Tids Forløb afbrudt ved en Stønnen fra et Par af Børnene.

»Hvad er der i Vejen?« spurgte Rottemo'er gnaven over at være bleven vækket.

»Aa, vi er saa trætte og saa matte«, klagede Børnene.

»Hvad har I spist?« spurgte Rottefa'er.

»Vi har kun spist lidt Franskbrød, som laa i smaa Pakker oppe paa et Kornloft.«

»Naa, læg jer hen og sov som vi andre, saa gaar det nok over.«

Børnene forsøgte at sove, men de blev ikke bedre, tværtimod sløjere og sløjere, og den øvrige Familie blev ogsaa daarlig og daarligere Dag for Dag. I Løbet af et Par Uger var hele Familien død. Det opklaredes senere at det, som Rotterne havde ædt paa Kornloftet, var „**Ratin**" Gaardejeren, som havde serveret denne Ret for Rotterne, havde endelig efter mange forgæves Forsøg fundet dette udmærkede Middel, som uden at skade Husdyr var den sikre Død for Rotter og Mus.

At vælge det rigtige Dagblad er ikke saa lige til.

Der er dog et som synes at vinde mere og mere Udbredelse hele Danmark over. I enhver By, ja næsten i enhver Landsby har det Læsere, og snart vil det være i hvert Hus. Det er

Dagens Nyheder.

Nr. 240. | 10 Sider. — 3 Øre. | Torsdag den 27. August 1914. | 10 Sider. — 3 Øre. | 46. Aargang.

Tyskerne gaar frem i Vest og tilbage i Øst.

De erobrede i Gaar Namur og Longwy. — Kamp ved Lunéville. — Rusland besætter 3 Byer. Englands Forstærkninger.

Der slaar et Slag ved Lunéville.

Tysk Generalguvernør i Belgien.

Det hærgede Belgien.

En tysk Prins faldet ved Namur.

Mange frivillige til den franske Hær.

Englands Hilsen til Belgien.

En belgisk Opgørelse

Men et bedre Blad til saa billig en Pris finder man heller ikke herhjemme.

1ste Klasses Illustrationer af alle større Begivenheder, Personer, Bygninger Skibe, Maskiner, Opfindelser, ja, af alt hvad der kan have Interesse for Læseren. De bedste Navne i Landet findes under dets Artikler, og dets underholdende og belærende Stof er skattet af alle, der har læst det.

Derfor bør ingen undlade at tegne Abonnement — enten gennem Postvæsenet eller Bladets Expedition, Ved Stranden 18, København K., Telefon 9393 — paa

„Dagens Nyheder“,

der kun koster **2½ Kr.** pr. Kvartal.

Fra Kælderen op til Kvisten.

Af Anna Edsberg. Illustreret af Gorm-Hansen.

Det var Konfirmationssøndag. Solen skinnede i de forholdsvis stille Gader, Klokkerne ringede, lukkede Landauere og Drosker kørte i fuld Fart afsted med de unge Konfirmander.

I en af de herskabelige Gaarde i Vestervoldgade var der Konfirmationsfest lige fra Kælderen op til Kvisten.

Der hvilede Søndagsstemning over den prægtige Bygning. Porten var aaben paa vid Gab, saa man fik frit Indblik i det store Gaardsrum med vild Vin slynget op ad Muren.

Midt i Gaarden holdt tvende elegante Ekvipager. Kusken paa den forreste sad stiv og stram, afventende Vinket til at køre frem. Længe varede det ikke, før Tjeneren viste sig. Straks efter kom Generalen med sit eneste Barn, hans noget stolte, selvbevidste, voksne Datter, der ogsaa skulde ledsage Konfirmanden, Søn af en i Krigen falden Kammerat, som Generalen havde antaget sig og ladet standsmæssig oplære.

Næppe havde den velnærede Portner, Iversen, bukket dybt for Gaardens Ejer, der sendte ham et jovialt Nik, førend han vinkede ned i Kælderen. Ingen syntes at ville adlyde Vinket, han steg utaalmodig ned i sin smukke, lyse Bolig og raabte barskt: „Hvor Pokker bliver I af."

En klynkende Stemme hørtes fra Værelset ved Siden af:

„Du vil da ikke ha'e Fa'er, at jeg skal staa paa ude i Gaden" — indvendte den nydelige, lille Konfirmandinde, idet hun kom frem fra Sideværelset. — „Er det ikke nok at vi ska' køre til Kirken i Droske."

„Er du fra Forstanden — det er saa tørt at vi egentlig slet ikke skulde køre — og desuden — det gaar slet ikke an, sæt at Etatsraadinden kommer i det samme."

„Den Ulykke var da ikke saa stor."

Portneren stod raadvild og saa fra sin krænkede Datter hen til Gaardværelset, hvorfra der hørtes Klirren af Glas og Knive, ledsaget af en høj, skarp Stemme, der udtalte formanende Ordrer.

Nu var Fru Iversen færdig og bruſede ind i Stuen med en Rejsning, ſom var hun ſelve ſit Forbillede, Etatsraadinden, hos hvem hun i flere Aar havde været Stuepige og fra hvem hun foruden mange huslige Dyder ogſaa havde medført adſkillige Dyder i Form af Etatsraadinde Ambergs fornemme Nykker. Da Portnerfruen hørte, hvorom Striden drejede ſig, ſagde hun i en Tone, der ſtærkt mindede om den, hun ved ſlige Lejligheder havde hørt Fru Etatsraadinden antage overfor ſin dalevende Etatsraad:

„Det undrer mig Iverſen, at du paa en Dag ſom denne har Hjerte til at bedrøve vor lille Joſefine, ſaameget mere ſom du ved, at det ſikkert varer en god Stund endnu, inden Lars bliver raabt frem," — Fru Iverſen forblev i Rollen, trak paa Skulderen og ſukkede overbærende: „Præcis er vor Fru Etatsraadinde nu engang ikke, i det ſom i ſaa meget andet er hun vidt forſkellig fra ſin Broder, Hr. Generalen."

Hun gik hen til Datteren, klappede hende paa Kinden og ſagde i en beroligende Tone:

„La' os nu ikke gøre Fatter gal i Kalotten — han har jo ellers været ſaa ſplendid — huſk den dejlige, moderne Hat — den var ſkam inte billig — og alle de fine ud- og indvendige Klæ'er."

Joſefine tog ſurmulende Salmebogen, ſom Moderen rakte hende, idet hun opmuntrende fortſatte:

„To ſtore Pariſerlagkager — den unge Peterſens Mo'er nævnte om, at hendes Søn har ſkrevet en Sang til Ære for dig — under alle Omſtændigheder er det viſt, at han vil holde Talen."

Det klarede op paa Joſefines Anſigt, og da der i det ſamme lød Heſtetrampen i Porten, og hendes Fader ſtak Hovedet ind ad Døren og raabte halv fortrædelig, halv ſpøgende: „Jeg melder Herſkabet, at Vognen er kørt frem," ſvandt den ſidſte Sky fra Konfirmandindens Aaſyn.

Smilende traadte hun med Forældrene ind i Kirken, der var propfuld af Tilhørere, mellem disſe fik Fru Iverſen Øje paa den unge Peterſen, hvis høje, hvide Halsflip tvang ham til at holde Hovedet ſtift og nøjes med at lade de vandblaa Øjne ſmægtende følge ſit Hjertes Dame.

Fru Iverſen blev ſaa fornøjet, at hun var lige ved at

falde ud af sin værdige Rolle, netop som Etatsraadinden i en af sine kostbareste Silkekjoler raslede hende forbi med Søn og Datter. Idet Etatsraadinde Amberg med sænket Hoved alvorsfuldt bevæget tog Plads i Stolen bagved sine Børn, var det indlysende, at hun følte Handlingens dybe Betydning — hendes faderløse Børn skulde aflægge det højtidelige Løfte.

Denne ophøjede, fornemme Ro overvældede Fru Iversen. — Kirkens Stemning blev atter den herskende — hun forsagede Tanken om Petersen, Talen, Lagkagen og hele det af Spise- og Drikkevarer bugnende Bord. — Med ét følte ogsaa hun Øjeblikkets dybe Betydning. Fra nu af holdt hun nøje Kontrol med Iversen, hver Gang hun opdagede, at han med et bredt Grin sad og ligesom slikkede sig forventningsfuld om Munden, sendte hun ham et tilrettevisende Øjekast, der ikke forblev uden Virkning.

Næppe var Slutningssalmen begyndt, før Iversen listede bort under Paaskud af at maatte passe sin Dont og gøre Honnør for de Hjemvendende.

Det var snart besørget — ikke saa hurtig gik det ved 6-Tiden til den store Middag paa anden Sal.

Da alle Gæsterne var vel installerede oppe hos Generalen og Iversen med et kraftigt Smæk havde smeldet den sidste Vogndør i og udraabt sit 11½, kom endelig det Øjeblik, da han skulde høste Lønnen for sine pekuniære Opofrelser.

Maden og Vinen var god. Den unge Petersens Tale gjorde Lykke, og da saa Gæsterne senere istemte med den bebudede Sang, der endte med: „Ær din Fader, ær din Moder — glem ej Søster, glem ej Broder" lønnedes Sangen med Klap og Hurraaer, der ikke syntes at ville faa Ende, da Fruerne Iversen og Petersen rørt faldt i hinandens Arme. Iversen puffede til sin Sidemand, en yngre Handelsagent, og lo saa det klukkede i ham: „Storartet! storartet! — det er, hvad man kalder Poesi, hva' si'er De, er det ikke mageløs?"

Agenten, der var Medlem af en Sangforening, drejede paa sit Overskæg og svarede langtrukken: „Jo, ja — kun synes jeg at Slutningsformaningen var overflødig."

„Saa — hva' mener De — overflødig, hvorfor det om jeg maa spørge — det lød netop saa smukt.

„Det nægter jeg ikke — men Frøken Josefine har jo hverken Søster eller Broder — men de er vel indflettede for Rimets Skyld."

Iversen stak Gaflen i Flæskestegen: „Naa saadan — ja, men det er ligefuldt storartet."

Det blev en gemytlig Aften, dog havde Ungdommen senere efter Bordet en Skuffelse — der maatte ikke danses. Deres Anmodninger var forgæves, det hjalp end ikke, da Iversen blussende af Vin smed Frakken, slyngede Armen om sin Mutters Liv for at faa hende paa Gled. Hun stødte ham resolut fra sig: „Du glemmer det er Konfirmation, ikke Fastelavn."

Efter denne Paamindelse, trak Portneren sig tilbage med sine Kammerater ærgerlig mumlende:

„Atter Skaberi og Abekattestreger efter de fornemme, det har man Fru Etatsraadinden at takke for."

Ved Toddyglasset kom han paany i Humør og opfriskede Ungdomsminder fra den Tid, han var Tjener hos Generalen — den herlige Mand — fri for alt Skaberi.

I Bevistheden om at have iagttaget Formen, sank Portnerfruen ned i Sofaen med et befriende Suk.

„Aa! kære Fru Petersen, De kan tro, jeg er glad, at vi nu er færdig med Religionen. Alle de Dikkedarer og Formularer er ikke lette at overholde med en Mand som min."

— Paa anden Sal var Stemningen, om end paa forskellig Maade, ligesaa livlig som i Kælderen. De elektriske Straaler fra de slebne Krystallysekroner faldt hen over lutter elegante Selskabsdragter.

Et velvilligt Blink glimtede i Generalens kloge Øjne, da han løftede Glasset til Velkomst. Hans Uniform prydedes kun af tvende danske Ordener, erhvervede i Krigen. Af fremmede Udmærkelsestegn havde Generalen ingen. Officielle Sendelser til Udlandet havde han, rig, godmodig og fri for al Forfængelighed, overladt Kammeraterne, og at staa til Raadighed ved en eller anden fremmed Fyrstes Ankomst til Hoffet, dertil følte han intet Kald. Det faldt ingen ind, at der manglede Baand og Stjerner paa hans brede Bryst, enhver der kom i hans Nærhed fornam, at de stod overfor en helstøbt Personlighed.

Ved denne, som ved saa mange Lejligheder, sad hans Søster, Etatsraadinden, med en stærk indvendig Kritik, som hun ikke helt kunde afholde sig fra at tilkendegive sin Bordherre, Kammerherre von Lillie, en yngre ugift Levemand.

„Hvor det dog gør et pauvert Indtryk med disse flade Skaaler fyldte med kortstilkede Tulipaner — ikke en eneste Chrysantemum, og hvad synes dem, Hr. Kammerherre — Familiestykkerne — de høje, svære, kunstig udarbejdede Sølvopsatser — er end ikke satte paa Bordet."

I dyb Indignation over denne Mangel paa Pietet for de nedarvede, kolossale Opsatser, hævede Etatsraadindens Stemme sig saa højt, at hendes Kritik ikke undgik Broderen, der sad tætved.

„Det gør mig ondt, kære Sofie, at du maa give Afkald paa Synet af dem, indtil vi er gaaede fra Bordet."

Etatsraadinden svarede skarpt: „Efter min ringe Mening var det netop her, de burde staa."

„Men efter min vilde de være yderst malplacerede paa Spisebordet, hvor de vilde forhindre det frie Udsyn over den festlige Forsamling."

„Du faar næppe nogen Tak af Gæsterne for dit Udsyn — de fleste vilde som jeg foretrække at have de antikke Kunstværker for Øje."

„Du maa finde dig i min Smag, min Kære, som jeg i din, naar jeg er Gæst hos dig." — Han løftede Glasset, von Lillie, der forstod at skatte sin Værts udsøgte Vine, lod ikke Lejligheden gaa forbi, men gjorde ligesaa. — „Maa jeg være med Hr, General."

Etatsraadinden sendte Broderen et misbilligende Øjekast: „Min Broder skal nu altid være aparte," sagde hun dæmpet til sin Bordkavaller, idet hun saa over til Frøken Klara og vedblev:

„Desværre har min Niece arvet sin Faders Lyst til at jage efter at være original."

Kammerherren tog Husets Datter i Øjesyn gennem Lorgnetten: „Deres Datter, Fru Etatsraadinde, er smukkere, langt livligere end Frøken Klara, der gør et koldt, næsten hovmodigt Indtryk."

„Det er hun i Grunden ikke — det, jeg har at indvende

imod min Broderdatter er hendes Lyst til at trodse Moden og klæde sig efter eget Forgodtbefindende."

Kammerherren stak sin Lorgnet i Lommen og afbrød ivrig: „Det er utilladeligt, en ung Dame bør følge Modens Forskrifter hvad enten de behage hende eller ikke."

Etatsraadinden smilede tilfreds: „De taler Hr. v. Lillie ganske ud af mit Sind."

Generalen slog til Lyd paa Champagneglasset og udbragte i hjertelige Ord Konfirmandernes Skaal. Idet de alle hæve Glassene nikkede han ned til en lille firskaaren rødblussende Fyr, der af lutter Forlegenhed rullede med Øjnene uden at turde fæste dem paa Generalen.

Kammerherren fik atter Brug for Lorgnetten: „Hvad er det for en Gut?"

Etatsraadinden sukkede: „Atter et af min Broders bisarre Indfald. Drengen er Søn af en Kogejomfru, der kort efter Barnets Fødsel flyttede op paa Kvisten mod en ringe Husleje, senere da min Broder hørte om hendes Hæderlighed og Flid lod han hende bo frit."

Kammerherre von Lillie smilede kynisk: „Naa saaledes — jeg begynder at forstaa."

Kogejomfruens Dreng tog paany fat paa Dyrestegen. — Næppe var Isen gleden ned, før han med Øjnene slugte Overflødighedshornene, som Tjenerne bød om. Da Turen kom til ham, dristede han sig dog ikke til at gribe ind i det fristende Indhold, men nøjedes med en af Hornets itubrudte Kranse. Ved Siden af ham sad Kandidat Falck, der var Lærer for Husets Plejesøn. Han gjorde et Indhug i Overflødighedshornet og læssede det paa Drengens Tallerken:

„Hvad du ikke kan overkomme at spise, kan du tage med hjem og dele med din Moder."

Gemt bag ved en af Portiererne, der dækkede for Anretterværelset fulgtes denne Scene af et Par spejdende Øjne, der dog hurtig forsvandt, da en myndig Stemme lod sig høre: Véd De hvad Jomfru Knagsted, nu er her virkelig ikke Tid til at vaage over Sønneken, han sidder jo ogsaa vel forvaret ved vor Kandidat."

„Ja, Kandidaten har rigtignok i alle Maader været god imod mig og min stakkels Dreng" — hun tørrede Øjnene

med Fligen af sit Forklæde — „De kan være vis paa, Jomfru Sørensen, at næst Gud og Generalen takker jeg Hr. Falck at min Dreng er bragt saa godt frem, at han nu er bleven optaget som Lærling paa Hermansens store Tømmerplads."

Husholdersken indskød, medens hun paa Sølvbakkerne ordnede Likørflasker og Glas: „Godt var det da, at Kandidaten ikke dengang føjede Frøken Klara, der vilde have ham til at læse til Student.

„Nej," indrømmede Jomfru Knagsted, „Hoved har han ikke meget af, men han har et Par dygtige Næver og et ejegodt Hjerte."

Hun fik atter Brug for Fligen af sit hvide Forklæde. Jomfru Sørensen syntes, at nu kunde det være nok:

„Glem ikke Flødekanderne og Sukkerskaalene. Kaffen tragter jeg selv."

Uagtet Generalens og hans Søsters Livssyn var vidt forskelligt, herskede der dog det bedste Forhold imellem dem. Generalen forbeholdt sig kun frit at udtale sin Mening. Naar Etatsraadinden tilbagelænet i sin Sofa med et smægtende Blik paa Ungdommen udbrød: „Kære Frits, hvad var vi dog foruden de Unge" — brummede Generalen: „Spørg hellere, hvad var de Unge uden os Ældre"

Naar den tilstedeværende Ungdom i sit Overmod brød ud i en kaad, Latter truede Generalen spøgende ad den: „Ja le kun, der kommer forhaabentlig den Tid, da I tiltræde min Anskuelse. Det er først for den modent udviklede Kvinde og Mand, at Livsindholdet faar sin væsentlige Betydning. — Med al Respekt for den grønne Ungdom er og bliver den dog kun i en gærende Vorden — ikke i en rolig, afklaret Væren."

Etatsraadinden strøg sin Datter over det blonde Haar og sukkede træt: „Mit kære Barn, bryd dig ikke om, hvad Onkel Frits siger, glæd dig uforstyrret over din Ungdom — den varer desværre kun altfor kort."

Generalen rejste sig heftig og fæstede et hvast Blik paa sin Søster: „Ungdom! Ungdom! idelig og idelig hører man Beklager over dens Kortvarighed — hvad forstaar du ved Ungdom, er det Aarene, der regnes med, ja saa har du Ret, da varer den kun en stakket Tid — er det Hjer-

tets og Hjernens Styrke og Modtagelighed for alt Skønt og Ædelt, saa maa du forlade mig, der findes fuld saa megen Ungdom blandt de Ældre som blandt de Yngre."

— — —

Engang efter en saadan Samtale hos Etatsraadinden, hvor Hr. von Lillie og en Del Unge var tilstede, tog Kandidat Falck Ordet:

„Jeg er fuldstændig af Hr. Generalens Anskuelse, derfor kan man jo godt indrømme, at Synet af unge Kvinder er som en Skønhedsaabenbaring."

Kandidatens Blik hvilede paa Frøken Klara, der med Haanden støttet mod Kinden havde fulgt Samtalens Gang, hendes Øjne straalede ham imøde, idet en let Rødme steg til Kinderne.

Generalen svarede oprømt: „Bevares, hvem vilde vel nægte det. Jeg kan af mit ganske Hjerte stemme i med Digterne, naar de jublende besynge den friske, grønne Vaar, dog derover glemmer jeg saa lidt som Digteren den pragtfulde Sommer med dens modne Frugt, det farverige Efteraar og den af Rimfrost lysende Vinter."

Generalen klappede sin Niece paa Kinden: „Du er en sød lille Pige, men," han saa drillende paa Søsteren. „leve af Sukkergodt — mange Tak."

Generalen forlod Kredsen. De Unge var forstemte, Generalens Ord havde ligesom styrtet dem ned fra den ophøjede Piedestal, hvorpaa det forekom dem, at de med Rette burde knejse. Emilie betroede sin bedste Veninde, Fanny, at hun fandt sin Onkel Frits irriterende.

„Aa," svarede Fanny, „din Onkel taler blot saadan, fordi Klara ikke længer er ganske ung — hun blev jo 25 Aar forleden Dag."

Emilie lo bitter. „Ja, og derfor skulde vi Sekstenaarige kun være Sukkergodt."

Veninden fremtvang et Smil. „I lykkelige, hvor jeg misunder Jer."

„Naa, hvorfor om jeg maa spørge?"

„Du glemmer nok, at jeg er fyldt Nitten."

Falck, der havde opfanget de sidste Replikker, faldt leende ind: „Bryd Dem ikke om det, min Frøken; har De Grund til Misundelse, saa maa de Sekstenaarige jo misunde Ellen

Holm, der gaar i sit fjortende Aar, og hun igen de der er yngre end hende, og saa fremdeles lige ned til den Alleryngste med Sut i Munden."

Han smilede sarkastisk og gik hen til Vinduet, hvor Klara legede med sin Kanariefugl.

Emilie spurgte irriteret Veninden: „Har du kendt Mage til Vigtigpeer, nu skal han hen og sledske for Klara."

Fanny fniste. „Det ender vel tilsidst med, at hun ta'er ham, og han render af med hele Formuen og faar din Onkel i Tilgift!"

„Er du fra Forstanden, nej dertil er Klara dog for stolt og knibsk — hun har afslaaet mere end en standsmæssig Frier. Og desuden — Onkel Frits er da ikke helt tosset."

Kandidat Falcks Aktier havde aldrig staaet højt hos de unge Damer, efter dette faldt de under Pari. Anderledes heldig var Hr. von Lillie, der for hver Sammenkomst var stegen i Gunst — ikke mindst hos Frøken Emilie — hvem det smigrede at have den elegante Kammerherre til opvartende Kavaler paa Ballerne og ved Godgørenheds-Basarer, hvilket kunde være svært nok for Kammerherren, eftersom Emilie sjelden eller aldrig gav Afslag, hvor det gjaldt om at figurere som barmhjertig Søster, hendes Moder gav villig sit Samtykke og rigelige Pengeskærv. Ikke saa beredvillig var Generalen. Naar hans Søster frembar sine Lister til Paategning, negtede han det ikke saa sjeldent med den Bemærkning:

„Skulde jeg tegne mig for Bidrag til alt, hvad du og dine Komitéer finder for godt at sende mig, vilde det blive paa mine egne Trængendes Bekostning og til Uret ikke alene imod dem, men mod mig selv, der svigtede dem, med hvem mit Hjerte var i fuld Sympathi."

Etatsraadinden lod sig dog ikke helt afvise, dertil kendte hun for godt sin Broders rundhaandede Gavmildhed. Først da hun ved et af Generalens store Selskaber lod Emilie optræde som Indsamler af 10 og 25 Ører, indsaa hun, at der var Grænser for Broderens Eftergivenhed. Paa det bestemteste frabad han sig slige Pengeafpresninger i sit Hjem. Etatsraadinden lo spodsk: „Dine fattige Gæster kunde maaske blive bragte til Betlerstaven derved?"

„Spørgsmaalet drejer sig her ikke om Rig eller Fattig — 100 Kr. eller 1 Øre kommer for mig ud paa et. Du og dine Lige bringer snart Godgørenheden i Vanry ved eders ublu Paatrængenhed. I lader os minsandten ikke have Fred til at nyde en selskabelig Sammenkomst for lutter Raslen med Bøsser og lignende smagløse Paafund.“

Etatsraadinden tog ivrig til Genmæle: „Det er dog de mange Bække smaa, der ved vor utrættelige Virken er bleven forvandlet til en stor svulmende Aa.“

„Det kan altsammen være meget smukt og godt, men sættes der ikke en Dæmning for Aaen, kan den let svulme saa stærkt, at den tilsidst opsluger den personlige Frihed. I eders ubændige Virketrang vil I tvinge alle til at danse efter eders Piber, men“ — Generalen slog et Knips med Fingrene — „mig faar hverken du eller nogen anden til at være med i den Kehraus, der undertiden skader mere end den gavner.“

Etatsraadindens Stemme dirrede: „Aldrig har jeg hørt Mage, skade mere end gavne!“

„Ja netop, hvormange af de mindre næringsdrivende Borgere tror du ikke ved Juletid lide betydelige Tab ved disse Basarer. Man giver med den ene Haand, og tager med den anden Brødet ud af Munden paa Købmanden.“

Efter deslige Disputer skiltes Broder og Søster dog i al Venlighed, hver fastholdende sine Anskuelser. De Unge derimod forstod ikke at glide saa let henover en Disput, de havde endnu ikke tilgivet Kandidat Falcks overlegne Udtalelse, al deres Higen gik ud paa at gøre Gengæld. De vidste, at han afskyede alt hvad der hed Mode, og ofte komplimenterede Klara, fordi hun var selvstændig nok til ingen Notits at tage af den.

En Dag, da Emilie var vis paa at træffe Falck hos Onklen, gik hun og Fanny derop. De fandt Falck læsende højt for Klara, der lyttede interesseret efter. Falck lagde fortrædelig Bogen fra sig.

„Vi kommer vist til Ulejlighed,“ sagde Emilie, „men vi skal ikke længe forstyrre, Fanny og jeg vilde kun vise vore nye Hatte, er de ikke henrivende i al deres Forskellighed.“

De drejede sig leende omkring, Emilie standsede og forsøgte at løsne et Par af Naalene, hvormed det tunge

G.H.

Blomsterbed af en Hat var fasthæftet paa det med Valker udstoppede Haar.

„Prøv den Klara, den vil klæde dig ganske anderledes end Rejsehatten, du altid gaar med.“

Klara lagde sin Haand smilende paa Kusinens og sagde venligt: „Spar din Ulejlighed kære Emilie, du ved, jeg bøjer mig ikke for Moden og fatter ikke, hvorledes du og dine Veninder, der ellers fægter saa drabelig for Frihed og Selvstændighed, saa slavisk underkaster eder den.“

Emilie fæstede paany Naalene i Hatten. „Det er en hel anden Sag, Moden maa vi alle bøje os for.“

Hun saa sig med et triumferende Smil i Spejlet over Marmorkonsollen.

Falck aabnede Bogen, han havde lagt hen, og sagde med et ironisk Smil: „Jeg maa maaske minde Frøkenen om, hvad Forfatteren af „Stadier paa Livets Vej“ lader sin Modehandler sige i Slutningen af sin storslaaede Tale om Kvinden:

„Naar,“ siger han, „jeg har faaet hende udmajet paa Moden, naar hun ser vanvittigere ud end et Daarekistelem, saa vanvittig som En, der end ikke kunde blive optagen i en Daarekiste, da gaar hun salig fra mig, intet Menneske, end ikke en Gud, kunde forstyrre hende, thi hun er jo paa Moden.“

Med et flovt, uforstaaende Smil paatog Emilie sig sin Moders Mine i et saadant Tilfælde, kyssede Klara og hilste med en umærkelig Hovedbøjning fornemt til Falck, tog Fanny i Haanden og forlod Værelset. Paa Trappen udbrød hun opbragt:

„Uh! hvor han er ækel — alligevel, jeg er nærved at tro, du faar Ret. Ved vor Indtræden sad de tæt op til hinanden, og lagde du Mærke til, han havde Armen om hendes Liv?

„Jeg opdagede det lige straks,“ svarede Veninden, „der er ingen Tvivl — jeg faar Ret.

Og hun fik Ret.

— — —

En mild Graavejrsdag i Begyndelsen af Foraaret var der paany stor Fest i Generalens Gaard. — I den store Spisesal var Bordet dækket i Hesteskoform.

Hæderspladsen indtoges af tvende Brudepar, Klara med Kandidat Falck, Emilie og Kammerherre von Lillie. — Langt nede ved Bordet sad atter Kogejomfruens Søn, der var bleven hel mandig og mindre forlegen, han var ogsaa for nylig bleven optaget i Svendelaget paa Tømmerpladsen.

Da Generalen havde udbragt Skaalen for Brudeparrene, tog den unge Haandværker Mod til sig og fulgte i Kølvandet af de fornemme Damer og Herrer op til Højsædet, idet Generalen stødte sit Glas mod Ungersvendens, mumlede han: „Tak, Hr. General." — Da han stod overfor Kandidaten og Klara rystede hans Haand, saa at Champagnen nær havde sprudlet ned over Brudens hvide Atlaskesjole. Hun tog behændig Slæbet til sig og klinkede straalende af Lykke med ham. Falck udbrød jublende:

„Til Sommer kommer du med dit Værktøj ned paa Godset og hjælper med at rejse vor nye Skolebygning."

Denne Aften blev der ikke megen Tid til Passiar mellem Jomfruerne Sørensen og Knagsted, sidstnævnte kunde dog ikke afholde sig fra med et Suk at bemærke: „Det gaar nu li'godt underlig til i denne Verden."

Jomfru Sørensen saa spørgende op.

„Jo, se der er nu denne stolte, indbildske Frøken Emilie, der bare tænker paa sig selv og aldrig har saameget som et venligt Ord til en anden, der dog ogsaa er et Menneske; hun skal nu fra i Dag hedde Hendes Naade og Fru Kammerherreinde, medens Frøken Klara, der aldrig ved, hvor godt hun skal gøre det for selv den ringeste af os, hun er nu ikke bleven andet end som Fru Falck.

Jomfru Sørensens Øjne gnistrede, hun løftede Sauceskaalen, som følte hun Lyst til at kaste den i Hovedet paa sin Medhjælperske, men besindede sig og nøjedes med at sætte Skaalen, der heldigvis var af massivt Sølv, haardt idet hun hvæsede: „Sikke no'et Vaas, hvem monstro mener De i vore oplærte Tider bryder sig om Titler og Dikkedarer — vi har da heldigvis Kristendom og Forstand."

— — —

Nede hos Portnerens nærmede sig det for Hr. Iversen kritiske Øjeblik, da han i Egenskab af Brudens Fader skulde udbringe Parrets Skaal. Længe havde han siddet spændt og urolig, ude af Stand til at lade Maden smage sig;

han tænkte saa smaat paa at overlade det ærefulde Hverv til den gamle Hr. Petersen, da Fru Iversen idet samme rød og anstrængt efter Forskæringen af Stegen satte sig. Med Øjnene indtrængende fæstede paa sin Mand signaliserede hun: „Nu."

Der gik som et elektrisk Stød gennem Iversen, Duften af Lammestegen nærmede sig, han tog sig resolut sammen, skød Stolen fra sig, tørrede sin Pande, rømmede sig og begyndte:

„Glasset er nu fyldt med Vin — saa nu er det vel paa Tiden, at Talen bli'er holdt," han saa sig forfjamsket om, „jeg er jo ingen Taler — ingen begavet Taler, men li'fuldt mener jeg — mener Mutter og jeg, at det kunne være saadant pent og rigtig at jeg fremfører et Par Ord — et Par Lykønskninger, om jeg saa maa sige — maa sige."

Iversen gik istaa, men hans Hustrus formanende Øjekast strammede ham op; efter en kraftig Afgnidning med Lommeklædet kom han paany i Gang:

„Vi vil jo blot nu til Slutning ønske vor Datter, Josefine, og hendes Mand, Karl Frederik Albert Petersen, al Fremgang og Velsignelse med den Pagt, de nu i Dag har sluttet," et Blik fra Fru Iversen mindede ham om,

at der var en Mangel, og han gentog med Salvelse: „den Pagt, de har sluttet for Herrens Alter.“

Fru Iversen nikkede gemytlig til sin Mand: „Tak, Fatter — det skilte du dig godt ved.“

Efter denne Anerkendelse lod han sig Lammestegen smage, skyllede den ned med et Par kolde Bajere, følte sig med et saa kry, fyldte Vinglasset og slog til Lyd:

„Og saa vil jeg endnu komme med et Ønske, som er, at vor Josefine maa ligne sin Mo'er i alt, hvad som henhører til et Hjems Properhed og god Madlavning,“ han lo over til Brudgommen, „for saa bli'er du en lykkelig Mand Petersen, og Mutter og jeg faar Glæde af at besøge Jer, visse paa altid at blive rigelig beværtede.“ — Med et „Skaal Allesammen!“ tømte han Glasset og fyldte det paany under Gæsternes gentagne: „Leve Hr. og Fru Iversen! Leve Brud og Brudgom!“

Fru Iversen, hvis Forbillede paa denne lykkelige Aften fuldstændig var trængt tilbage, gav sig uforbeholdent hen i den lystige Stemning Hun svingede sig muntert med sin Fatter i Dansen, da der hørtes et kraftigt Piskesmeld.

Portneren slap sin Hustru, foer med hende, Brudeparret og alle Gæsterne til Døren under Raabet: „Nu tage de afsted!“

Et mægtigt: „Længe leve vort unge Herskab“ fulgte Falck og Klara, idet Vognen rullede ud ad Porten.

— — —

Nattevinden susede gennem Boulevardens Træer med de knoppende Grene og Kviste.

Stjernerne blinkede paa den dunkelblaa Himmel, der hvælvede sig over den store Gaard, hvor Søvnens Hvile styrkede alle fra Kælderen op til Kvisten.

En Frakke, brun, med spættede Hornknapper.

Humoristisk Fortælling af Fanny Sømod.

Illustreret af Paul Steffensen.

„Saa skulde da osse —."

Hans Espesen rodede Klædeskabet efter.

„Saa skulde da —"

Der havde været Tyve i Lejligheden. Tyve havde der været og taget hans bedste Frakke, Overfrakken, han til Hverdag sparede paa. Vinteroverfrakken, der var saa nydelig, paa det nær, at den var en Tomme for kort paa Ærmerne. Overfrakken, han havde givet 125 Kroner — siger og skriver: Et Hundrede og femogtyve Kroner for.

Og han skulde hos Wivels i Aften, havde bedt Frøken Margrethe Fogelberg gaa med. Cabaret, Kaffe og Likør havde han budt paa, — havde i Tankerne regnet med en Bil paa Hjemturen, og — nu gik det hele i Vasken.

Frøken Margrethe Fogelberg, der var saa nøjeregnende med Tøjet, som selv var klædt saa allerkæreste paa og havde saadan dejlige vandblaa Øjne.

Hvad gjorde han nu?

Han rodede atter Klædeskabet igennem, flyttede alt, hvad der var, saavel i hans som i Broderens ud paa de diverse Senge, lukkede op for Kufferten, der stod ved den ene Fodende, lod sit Blik glide søgende rundt i Dagligstuen og det lille Køkken, der hørte med til Toværelseslejligheden, som han og Broderen, der havde været borte fra Byen et Par Dage, beboede. Der var og kom ingen Frakke, og den anden, — den anden var itu ved Lommen, havde laset Foer og kunde paa ingen Maade hænges fra sig i et oplyst Restaurationslokale.

Han er en ulykkelig Mand, og det har han alle Tider været.

Nu havde han lagt Krone paa Krone op i det sidste halve Aar for at kunne byde Frøken Fogelberg et respektabelt Hjem, om hun i Aften eller en anden Aften, — en

Aften, naar han fik Mod til at spørge, sagde „Ja", og saa kom dette!

Hvad vil hun sige, naar han kommer i den umoderne, gamle, falmede, lasede Frakke? — Frakken, der nys blev taget af, bliver kastet hen i en Krog.

Maskinist Hans Espesen trykker Hatten paa Hovedet og

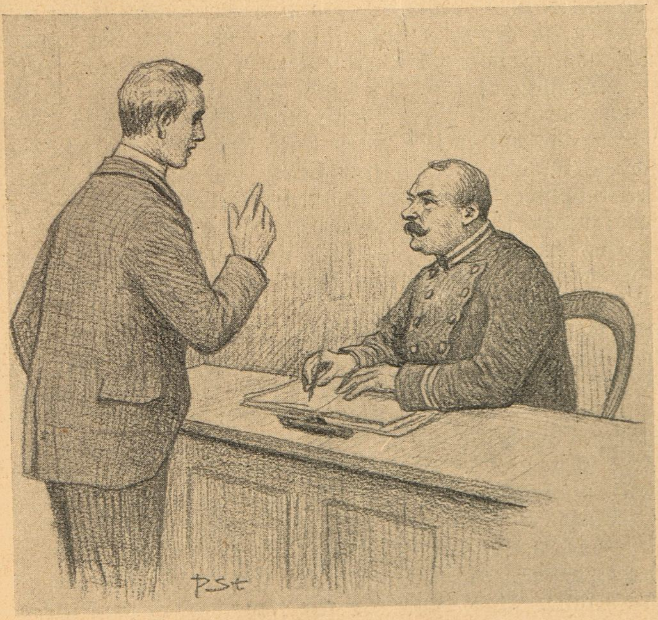

stejler ud ad Døren, ned ad Gaden og op paa Politistationen, hvor den tykke Overbetjent Bylov skriver Meldingen op. En Frakke, brun med spættede Hornknapper borttaget fra Maskinist Hans Espesens Lejlighed, Graabrødretorv 14

„Har De nogen mistænkt?" spørger Overbetjenten, „og var der noget i Lommerne?"

Han ser inkvisitorisk paa den unge nervøst udseende Mand, der straks, da han kom, sagde: „De maa se at skaffe mig

den Frakke saa hurtig som mulig, — jeg skulde gerne bruge den inden Klokken 9."

Smilet over den barnlige Udtalelse sidder endnu Overbetjenten i Øjenkrogene; men Espesen bliver mere febrilsk. „Nej, nej," siger han, „jeg mistænker ingen; men — i — i Lommerne?"

„Ja, Pung, Papirer, Værdisager, jeg mener nærmest for Deres egen Skyld. — Jo flere Kendetegn vi har paa Frakken, jo nemmere finder vi den, men det var der vel ikke, man gemmer ikke Værdipapirer i en Overfrakke, vel!"

„N=æ=h=j=o=o! jo, jeg ved ikke, saadant et Værdipapir var det nu ikke," Maskinistens Kinder blussede. „Der var maaske nok et lille Brev i Frakken, just ikke af Værdi for — for andre. Jeg tror sikkert, der ligger et Brev i den indvendige Brystlomme, men det tager Fyren vel nok op, før han sælger eller pantsætter Frakken."

„Ja, det er nu ikke saa vist, den Slags Herrer er nu ofte en Del glemsomme. — Hvem var det Brev adresseret til? — Ja, De kan jo godt sige mig det, om Frakken findes, faar De Brevet uaabnet tilbage, og jeg spørger som sagt for Deres egen Skyld, — De skulde jo bruge den Frakke lige med det første, var det ikke saadan, De sagde?"

„Jo — o — men." Den lyse Hr. Espensen med de lidt hastige Bevægelser og de graagrønne ligesom fjerntseende Øjne blev mere og mere forlegen. Det var slet ikke addresseret til nogen", fik han endelig frem, „der var ingen Konvolut om, — jeg mener, det var et løst sammenfoldet Brev til — til en Frøken Fogelberg. Et Brev, som ikke kommer andre ved, et Brev, som slet ikke skulde have været i den Frakke. Aah, kunde De ikke sørge for, at det ikke kommer under profane Blikke, om De faar Frakken i Hænde?"

„Jo, skulde det ske, skal jeg være saa diskret, saa jeg kun læser Overskriften, det kan De stole paa, og saa skal vi for Resten gøre, hvad vi kan, for at skaffe Dem saavel Frakken som Brevet. Altsaa! En Vinteroverfrakke, brun, med spættede Hornknapper og et Brev, stilet til Frøken Margrethe Fogelberg i den indre Brystlomme er den 2. Februar 1913 borttaget fra Maskinist Hans Espesens Bopæl, Graabrødretorv 14.

Overbetjenten nikkede et Par korte Nik til Farvel, og

Espesen ilede kuldegysende i sit tynde Jakkesæt til den uordentlige Lejlighed og det frakkeløse Klædeskab.

Men hvad var nu det, — hvem stod der paa Trappegangen med en Frakke over Armen, — eller hvad var det?

Han kan, idet han kommer op ad Trappen se en stor 13—14 Aars Dreng udenfor sin Dør, og virkelig! — Ja, det er en Frakke, han har over Armen, og —. Men du store Opfindelse, at han har glemt det, — det er jo Skræderens Dreng, der staar der med den stjaalne Frakke, som slet ikke er stjaalet, som han selv har leveret Skræderen for tre Dage siden, fordi Ærmerne skulde gøres lidt længere. — Sikken en Skandale!

Med et Ryk river han Frakken fra Drengen.

„Hvorfor er du ikke kommet før?"

Men Drengens Aasyn er et stort Spørgsmaalstegn. „Før", gentager han, „Mester sagde, at De havde sagt, at jeg ikke maatte komme før efter syv Aften. Havde jeg vidst, at jeg kunde komme før, skulde jeg nok have været her, for jeg har saa meget for mig selv, jeg skal have udrettet i Aften. Først skal jeg lære Tysk til i Morgen, saa skal jeg til Foredrag om Spejderbevægelsen, og saa skal jeg til Karneval i ny jydsk Forening. Værsgo, Mester sagde, den Omgøring kostede ikke noget."

Drengen med den optagne Tid aabnede som tilfældigt en Pung, han for mulige Drikkepenge havde i Beredskab; men Indehaveren af de omgjorte Frakkeærmer kylede den ny Frakke ved Siden af den gamle paa Gulvet. Han saa tydelig Overbetjentens Ansigt for sig derhenne paa Stationen. Hvorledes vilde det se ud, naar han kom igen?

Og han maa komme igen, — han bliver nødt til at komme igen, ellers kunde han blive tiltalt for falsk Angivelse.

Et Minut eller lidt mere stod han og saa paa Roderiet i hans og Broderens Soveværelse — godt at Broderen ikke kom hjem i Aften og saa denne Kasten med hans Tøj — og saa gik han atter ud ad Døren.

Hvorfor ikke lige saa godt springe som krybe i Ubehagelighederne.

Hvorfor ikke ligesaa godt staa til Skive i Dag som i Morgen, og desuden, han vilde ikke for alt i Verden møde

med den Frakke hos Wivel, som han havde anmeldt som stjaalen. Betjenten vil le ad ham, vil skælde ham ud for hans daarlige Hukommelse, og de har Katten tegne ham Grund dertil. Men det kommer der af at gaa med den Hjerteklemmelse. Fik han kun udtalt sig, — havde han kun Frøken Fogelbergs „Ja", saa vilde han blive et andet Menneske. Og — mon det Brev saa endnu ligger i Frakkelommen, eller har Skræderen taget det, eller den fremmelige Dreng læst det. Nu glemte han ogsaa at se efter, om det var der. — Brevet, hvori han udgyder sin Hjertevee, Brevet, som han en Aften med Frakken paa, skrev til sin Udkaarede, betænkte sig paa at afsende og saa puttede i Lommen.

Han er og har været en Kryster, han ved det, og hvor ofte har Broderen, der er indviet i hans Hjerteanliggende, ikke bebrejdet ham, at han ikke anderledes forstod at tage den, han brød sig om, med Storm.

Blot han vil finde det Brev, naar han kommer tilbage, lad dem saa le, lad dem saa grine sig fordærvet deroppe paa Stationen, blot han finder Brevet.

Med usikker Røst undskylder og undskylder han sig: „Overbetjenten maa ikke være vred, at han igen gør Ulejlighed, men han havde glemt, at Skræderen havde faaet Frakken til Omgøring." Og Overbetjenten, den tykke joviale siger: „Naa, naa, ja Ungdommen er lidt glemsom nu til Dags, mere end den har Lov til at være, — var Brevet saa i Lommen?"

Hans Espesen saa dette meget skeptiske Blik, hvormed der blev spurgt, og han fo'r lige løs paa Frakken, da han kom hjem. Det vil sige, Frakken, den gamle, for den ny var der ikke.

Som en gal gaar han Tøjet efter Gang paa Gang, styrter fra Tøjet hen og ser paa Smæklaasen, som han nu har stillet i Bero, og styrter saa i fire Graders Kulde for tredie Gang paa Stationen i tyndt Jakkesæt.

Han skriger, straks han kommer ind ad Døren: „Frakken er taget, nu er den virkelig taget."

Han ser ikke paa Overbetjenten, ikke paa de andre, der opholder sig i Lokalet, ser ikke deres maabende halvfjollede Ansigter; men hører Overbetjentens: Er De gal, Mand?"

og bryder saa ud: „Nej, nej, jeg er ikke gal. De maa ikke tro, at jeg er skruptosset, jeg maa i Befippelse have glemt at lade Smæklaasen falde for, og nu har de taget baade Frakken og Brevet, som jeg ikke mere vidste, om det laa i Lommen, eller Skræderen havde taget eller Skræderens Dreng puttet til sig, — det er til at blive gal over. Men vil De nu notere det op for anden Gang, og vil De saa, Hr. Overbetjent, gøre Deres til at søge efter Frakken, — jeg giver Findeløn, jeg giver —"

Hans Espesen stoppede op, — han hørte Overbetjenten brumme noget om, at Politiet ikke tog imod Findeløn. Han saa ham skrive op: En Frakke, brun, med spættede Hornknapper, muligvis med et Papir, der ikke har Værdi for andre end Ejermanden i den indvendige Brystlomme, er den 2. Febr. 1913 borttaget fra Maskinist Hans Espesens Bolig, Graabrødretorv 14. Og saa saa han Døren gaa op, og en ung Dame træde ind.

Kunde han tro sine egne Øjne? Nej, han drømte vist, saa vist Syner, — i Aften var al Ting jo saa trekantet. Og dog. — Hun hilser hen til ham, taler til en af Betjentene, spørger, om der ikke i Dagens Løb er indleveret en Broche, hun har tabt.

Hun bliver med et Nej henvist til Kontoret for fundne Sager og vender sig saa mod sin Tilbeder med Ordene: „Er De her, Hr. Espesen, og i den Paaklædning?"

Hun ser forundret paa hans febrilske Udseende og hans lette Paaklædning, og han buser ud: „Ja, jeg er, — De skal ikke møde mig i Aften, min Frakke er stjaalet, og vi kan ikke gaa til Wivels og spise til Aften."

Han glemmer rent, at det ikke her er Tid og Sted at tale om Stævnemøder og god Mad. Han ser ikke, at et Par ny Betjente tropper op og hører interesserede efter; men han hører efter Margrethe Fogelberg i den kvikke Fløjelsdragt sige: „Hvilken en Frakke, — det er vel ikke Overfrakken, som De fik sidste Maaned, for den gik Deres Hr. Broder, der lige er kommen til Byen, til Skræderen med. Jeg mødte ham omtrent ved mit Hjem, og han sagde, at nu havde De glemt at faa den Frakke i Orden saa længe, og da han netop selv skulde hen og bestille sig et Sæt Tøj, tog han den med.

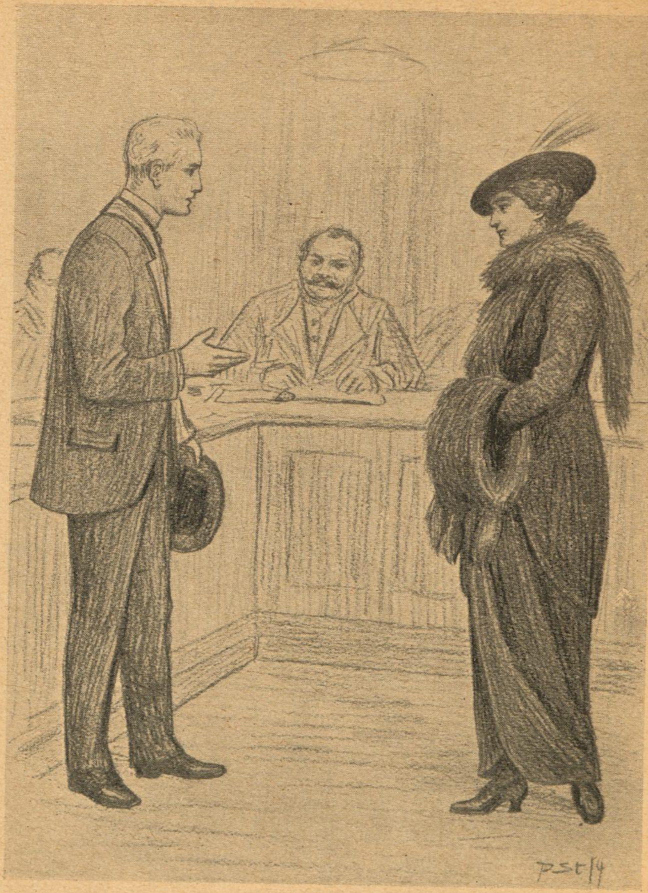

Tableau!

— — —

Nogle Timer senere, saa omtrent ved Ettiden patrouillerede Betjent Højerup, en af dem, der havde været til Stede ved Hans Espesens gentagne Besøg paa Stationen, op og ned ad de snart menneskettomme Gader, da et ungt Par samtalende spadserede ham forbi.

Han studsede, kendte Stemmerne og kunde ikke lade være at blive staaende i Skyggen af en fremspringende Husgavl, da de med et standsede udenfor den ham nærmestværende Gadedør.

Det var de to, der mødtes paa Stationen. — Han tog ikke fejl og følte endnu sine Lattermuskler dirre ved Tanken paa Frakkehistorien, da han saa Manden i den elegant siddende Frakke tage et Papir op af Inderlommen, rive det i ganske smaa Stykker og sige: „Hvad der var bestemt for dine Øjne, skal ingen anden dødelig have Lov at læse, og nu, Margrethe, behøver jeg jo ikke at sende dig Frierbrev, nu har jeg faaet dit eget kære Løfte. Farvel, min Elskede — der er aldrig noget saa galt, uden det er godt for noget, var jeg ikke blevet angst for, at Brevet skulde være kommet i uvedkommendes Hænder, havde jeg næppe i Aften faaet Mod til at spørge; men hvor Betjenten morede sig, langt hen ad Gaden rullede Latterbølgerne efter os, da vi gik. Og hør nu — hør — hør. — Fra Stationen kan det da ikke være, at vi kan høre Latteren, men det forekommer mig, at jeg endnu kan høre dem le, og — hvor blev saa Betjenten af? Ham vi gik forbi?"

Samvittighedsfuldt.

Tegning af *Niels Wiwel.*

Skræddermesteren til sin Læredreng: »Du tog da vel Frakken med tilbage, da den ikke blev betalt?«

»Nej — Herren vilde ikke give Slip paa den igen — men noget reddede jeg dog, her er det ene Ærme.«

Brudeslaatten.*

Fortælling fra Norge af **Axel Moe.**

Illustreret af Alex Svedstrup.

Naar den synkende Sol om Aftenen havde forladt Dalen med alle Gaardene, dryssede den endnu en Tid sit røde Guld over Spillemandens Hytte oppe i Fjældet.

Naturen paa dette Sted var ellers vild nok, og Vinteren mellem de høje Fjælde oftest streng og mørk som selve Tiden, Norge den Gang levede i.

Det var under Krigen med England i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, da Blokaden af Norges Havne flere Aar havde lukket det ulykkelige Land ude fra al Forbindelse med Danmark og Omverdenen i det hele.

Hytten laa ensomt, og dens Ensomhed havde ogsaa præget Beboerne, den gamle Bygdespillemand Ola, hans Hustru Ragnhild og deres eneste Barn Knud, en ung Mand paa et Par og tyve Aar.

Men det Tungsind, som var en stor Del af de gamles Væsen, fandtes kun nu og da hos Knud. Hans Sind var blevet langt lysere, fordi han, lige fra han var ganske lille havde fulgt sin Fader til Dans og Brudefærd, hvor det altid gik lystigt til. Da han blev lidt større, spillede han endog sammen med sin Fader, og det lille Barneansigt med det solblegede Haar strittende frem under Tophuen straalede da af Glæde, medens Fødderne med de smaa, sølvspændte Sko trampede ivrig Takt til Musiken.

Men til at blive i Bygden havde han ingen Lyst. Udveen hos ham var for stor; han higede langt ud over Fjældene, og da han var 18 Aar, tog han til Søs. Men Felen** fulgte Knud. Altid spillede han for Kammeraterne om Bord, naar han havde fri, og naar han da saa fra det gyngende Dæk ud over Havet i al dets Uendelighed med rullende Bølger og en ensom Havørn over dem, da længtes han hjem.

Men naar han havde Landlov og færdedes i de store Byer, da var Længslen borte. Alt det „gilde" lyste og

* Bryllupsmarchen. ** Violinen.

Sl. 1915.

larmede omkring ham, det stærkt pulserende Liv i det fremmede Land, var ham som Brudefærd og Dans hjemme i Bygden. Hans Blik blev livligt. Han iagttog alt og levede med i det med sin lyse Forstand.

Men Englændernes Kaperier hindrede Skibsfarten mere og mere, og han kunde efter et Par Aars Forløb ikke faa Hyre. Saa vendte han hjem til sine gamle Forældre i Hytten under Fjældet.

„Nu har du vel glemt Felespillet dit?" spurgte hans Far.

Knud lo. — „Nej, men jeg spiller bare lidt anderledes, tror jeg, end jeg før gjorde."

„Lad mig høre," bad Ola og rakte ham sin egen Violin.

Knud tog den. I et Nu var den stemt og sat under Hagen, og saa fløj Buen over Strengene. — Forældrene sad maalløse.

Det var den gamle Brudeslaat, han spillede; men saa gilt havde den aldrig lydt før. Der var et Brus i den, et Liv, som saa de hele Fjældvejen op til Hytten myldrende fuld af festklædte, glade Bryllupsgæster med Spillemand og Køgemester. — Aa, nej da, som han spillede!

„Nu kan du godt beholde Felen min med det samme. Aldrig kommer du til at mangle Brødet, for sligt Spil har jeg aldrig før hørt!" sagde hans Far og fo'r skælvende med Haanden hen over de fugtige Øjne.

Saa blev Knud Bygdespillemand efter sin Far. Der var nok andre i Bygden, som ogsaa spillede til Dans og Bryllup, men ikke een kunde maale sig med Knud, og alle foretrak ham.

Nøden, som Krigen havde bragt, og som den øgede, eftersom Tiden gik, lagde imidlertid sin døde Haand over alt, og Barkebrødet holdt omsider sit Indtog ogsaa i Knuds Bygd, saa faa tænkte nu der paa Dans og færre paa Bryllupsfærd.

„Naar jeg bare kunde faa Hyre igen," sukkede Knud.

Sommersolen havde skinnet over Dalen hele Dagen. Nu gled den, fulgt af en berusende Duft fra Engene op ad Liderne, hvor Fjældjordbærret stod og længtes efter den.

Knud sad paa Bænken udenfor Hytten og fulgte Solstraalernes Leg, hvorledes de listede sig ind gennem det tætteste Løvhang, for at skinne paa et Blad eller kæle for en Blomst, der ellers levede i Skyggen, og som maaske maatte dø, om Solen i nogle Regndage ikke kom til den.

Menneskelivet kan undertiden lignes ved en saadan Blomst, og han vendte Blikket lige imod det store, flammende Øje, under hvis Blik Liv og Lyst og Glæde vælde ud over den ganske Jord.

Da lød der Støj paa Fjældvejen op til Hytten, og med eet skyggede nogle Skikkelser for det rødgyldne Straalebundt, og Knud vendte de lysmættede Øjne imod de kommende. Men først lidt efter lidt svandt de mørke Punkter, som den lange Stirren mod Solen havde fremkaldt, og han saa, at de besøgende var en Flok Turister.

Han rejste sig fortumlet og tog Tophuen af. Den ene af de fremmede var nemlig Jomfru Mikkelsen, Datter af Storrederen i nærmeste Havneby. Knud havde sejlet med hendes Faders Skibe og havde undertiden set hende, naar han mødte paa Rederens Kontor. Hun havde da altid set meget stolt og knibsk ud. Hun var jo ogsaa den rige Reders eneste Datter og desuden ung og „vakker" som en lys Majdag.

Men nu kom hun venligt hen til ham og spurgte, om det ikke var saa, at han var Bygdens bedste Spillemand, siden hans Fader ikke spillede mere.

„Aa, det er vel ikke saa," svarede han beskedent. Da lo de allesammen, mest hun og saa hendes Følge, der bestod af et Par andre unge Damer og en Søløjtnant i Uniform fra en af Kanonbaadene, der hørte til Kystforsvaret.

„Ja, ja —!" sagde hun, „— du faar nu alligevel komme ned paa Kaptajnsgaarden i Kvæld og spille lidt til Dans. Vi er nogle unge der nede, og Kaptajnsfruen, som er min Tante, har sendt mig til dig."

„Jo, jeg skal komme," lovede Knud og rødmede som en ung Pige.

Aa, hvor det blev en herlig Kvæld for ham. Varm, stille Luft, Duft af Roser fra Haven, Maanelys over Fjældene. Og der paa Logulvet den unge, fine Dame dansende

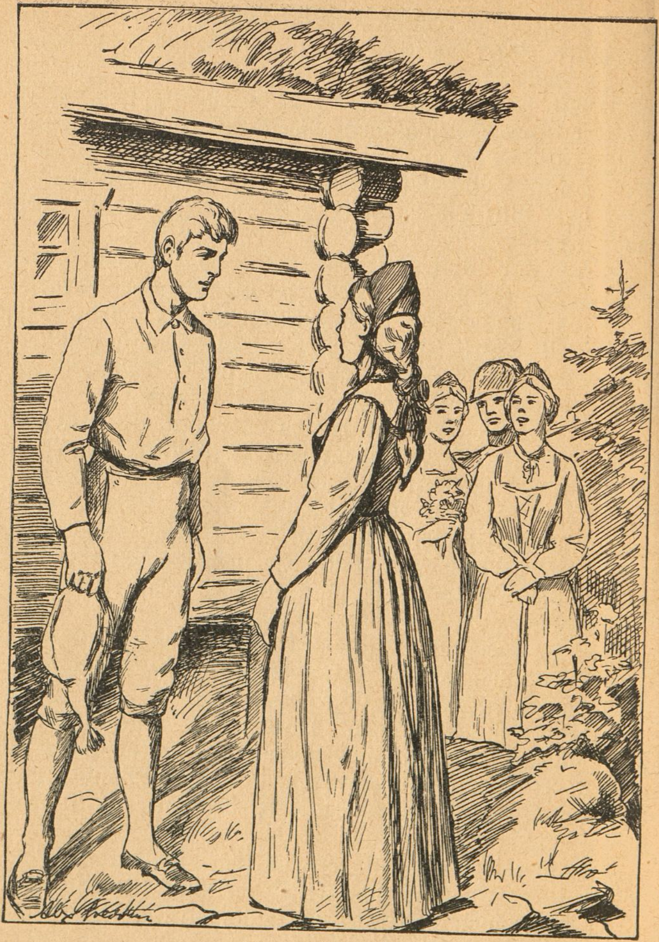

saa let som en Sommerfugl. — Ja, godt var det, at han ikke var nogen almindelig Bondegut, at han havde set saa meget ude i den vide Verden, saa han forstod at se. — Det glædede ham nu!

Naar han atter kom til Søs og om Kvælden sad paa

Kahyttens Tag og spillede til Dans for Kammeraterne, da vilde han glemme de dansende Søgutter for at mindes Jomfru Mikkelsens Dans og være døv for Søstøvlernes Trampen paa det gyngende Dæk, fordi han helt levede i Erindringen om hendes lette Svæven. —

Mon hun havde lagt Mærke til, at hans Blik fulgte hende overalt paa Logulvet?

Hun saa nu og da paa ham, hed og leende og lysten efter hver ny Dans, han lod hoppe over de bævende Strenge; men det var vel sagtens den unge Søløjtnant, som hun hele Tiden dansede med, Skyld i. —

Da „Kvældsmorven" paa Kaptajnsgaarden var endt, gik Knud langsomt hjemad med Violinen under Armen.

Men da han var kommet et Stykke fra Gaarden, fik han en uovervindelig Lyst til at sætte sig lidt ned inde i Granskoven for at drømme.

Han fandt et Sted og sad der længe. Omsider rejste han sig for at gaa. Da kom han med eet til at mindes Brudeslaatten, som han efter sin Faders Mening spillede saa godt. Han holdt desuden saa meget af den, fordi den var bleven spillet i hans Mors Ungdom og havde lydt ved Forældrenes Bryllup.

I næste Nu klang den ud over den slumrende Bygd.

Aa, mange troede vist, om de hørte den, at det var Huldrefolk, der drog til Bryllup.

Men saa vendte han sig imod Kaptajnsgaarden og spillede den klingende, festlige Brudeslaat lige imod den.

Da han var færdig, stod han der endnu nogen Tid med Violinen under Hagen og Buen i Haanden og stirrede med bankende Hjerte mod Gaardens Gavl.

Der var et Kammer — der havde glimtet et Lys bagved et fint Gardin.

Da hørte han en Lyd som af et Vindue, der blev lukket.

Han lo, han vidste ikke hvorfor og kastede sig ned, hvor han stod, og laa der med lukkede Øjne og var saa uendelig lykkelig; men vidste hele Tiden ikke rigtig, hvorfor han var saa glad.

Aldrig siden glemte han denne Aften.

Jyllands Kyst dukkede op i det fjerne, og Fladstrand, hvor han skulde hente Korn, skinnede frem med sine hvide Smaahuse.

Det var ikke mere nødvendigt for ham at spejde efter de engelske Krydsere, ikke paa hele sin to og et halvt Døgn lange Baadrejse over Skagerak havde han set saa meget som et eneste Topsejl af en Orlogsmand, stikke op over Horisonten. — Det havde bare været en Fornøjelsestur for Knud, denne Rejse, som Hungersnøden i Hjembygden havde tvunget ham til; og i sin Glæde over, at Halvdelen af Rejsen nu var endt saa godt, lovede han sig selv, at han snart vilde gøre den Baadfart om. — Han vilde mageligt paatage sig at hente Korn til hele Bygden der hjemme, hvor de nu led Hungersnød og spiste Barkebrød. Baadrejsen til Fladstrand, som altid var bleven anset for et Vovestykke under Krigen med England var i Virkeligheden ingen Sag at tale om.

Det luftede lidt, og nu turde han sætte Sejl til. Op fra Baadens Bund hentede Knud en lille Mast og et lille Sejl og gav sig til at „rigge Skuden“, som han kaldte det.

Den to Aars Sømandslære, han havde gaaet i, kom ham til Nytte.

Nu skulde det om nogle Dage være slut med Barkebrødet hjemme! — Mor skulde snart faa Lov til at bage Brød af jysk Korn! — Far havde slidt, til han ikke kunde mere, nu skulde hans Søn hjælpe ham, den gamle Stakkel.

Knud for sig med Haanden over de mørke Øjne, der rummede al Tungsindet der hjemme fra.

Men saa gled der et lyst Smil over hans Ansigt, hvor Opstoppernæsen vidnede om Vid og Hagen om Fasthed. Det lange, lyse, næsten hvidlige Bondehaar, som stak frem under Huen, strøg han om bag Øret. Han tænkte paa det, der var gaaet lige forud for hans Rejse, og oplevede det hele igen i Tankerne; det var saa lykkeligt alt sammen, saa lykkeligt som alt, hvad der knyttede sig til Jomfru Mikkelsen.

Han var kommen ned til Byen, optagen af sin store Plan om at rejse til Fladstrand efter Korn, men uden en Skilling i sin Lomme, bare med Violinen under Armen. Den skulde skaffe ham det fornødne til Rejsen, og saa snart

han var kommen til det første Hus i Byen, satte han Felen under Hagen, svang Buen og lod den danse hen over Strengene. Folk kom til Vinduerne eller endog helt ud paa Gaden. De roste hans Spil, lo og nikkede i Takt til Musiken; men noget at give til Spillemanden havde de ikke. Engelske Krydsere havde fornylig taget et Skib, der var fragtet med Korn og andre Levnedsmidler til Byen, og Krigen havde i det hele gjort Kaarene trange ogsaa her. Det var sandelig ikke bare i Bygderne, at der var Nød.

Tilsidst var han uden at tænke synderligt over det gaaet ind i Reder Mikkelsens Have.

Der var jo gaaet to Aar siden den Sommerkvæld, da han havde spillet paa Kaptajnsgaarden, og det var langt fra ham at tro, at den vakre, stolte Jomfru, der havde danset den hele Aften med den fine Søløjtnant, skulde mindes ham, Bondegutten, og de Blikke, han havde set paa hende med. Derfor generede han sig ikke nu, men stillede sig foran Havetrappen i den gruslagte Gang mellem Blomsterbedene, gned Fedelen og spillede, men med eet blev det, han spillede, til — Brudeslaatten.

Han blev næsten ræd for sig selv, da hans Bue kaldte den frem. Det var, som havde den røbet noget, han ikke paa nogen Maade vilde være ved, men som hans Violin vidste lige saa god Besked med som hans eget Hjerte. Og han var lige ved at løbe sin Vej, da han mærkede, at der stod nogen oppe paa Trappen og saa paa ham.

Da han var færdig, blev han staaende med Violinen i den ene Haand, og Huen og Buen i den anden og saa ned for sig.

Men paa en Gang kom der en Kraft til ham, han vidste hvorfra, før han saa op og mødte Jomfru Mikkelsens blide Øjne.

„Nu er det to Aar siden, du spillede den Slaat for mig den Aften paa Kaptajnsgaarden, efter at alle andre var gaaet til Ro," sagde hun.

Knuds Hjerte hamrede, som vilde det sprænges! — Det var som en Drøm!

Men saa lød det saa hverdagsagtigt og dog saa hjertelig, da hun bød ham indenfor.

„Hun stod for Styret," sagde hun, — „for hendes Mor var død for nogle Aar siden," og tilsidst kom sandelig Storrederen selv ind i Stuen til dem og fik ud af ham, hvorfor han var kommen til Byen — og havde saa tilbudt ham sin store, gilde Robaad til Færden, og Jomfruen havde lovet ham Niste* med paa Rejsen.

Og da han roede ud fra Byen ved Aftentid lige stik ud imod Havet med det lille Kompas sømmet fast til Toften foran sig, da havde Rederen og hans Datter staaet og viftet til ham og ønsket ham Lykke paa Rejsen.

„Klar dig nu godt for Engelskmanden," havde Jomfruen raabt.

„Sæt ikke min fine Baad til," skreg Rederen og truede halvt i Alvor med Fingeren.

„Vær en kæk Gut," raabte Jomfruen igen, og det blev det sidste Ord, Knud hørte.

Kort Tid efter var han roet forbi de sidste Skær, som Havets Dønninger brødes imod, og saa laa en maanebeskinnet Havflade med en skyet Himmel over foran ham. Intet andet var at se forud, men bag ham svandt Norge mere og mere bort i Natskyggen og diset Maanelys.

Og siden havde saa Heldet fulgt ham; om en halv Time var han i Danmark.

Han havde faaet Lov til at spille i en Sal i Fladstrand for en hel stor Forsamling, og Penge havde han tjent til Mel og Korn og Niste til Rejsen, og saa skulde han en Aften ro af Sted igen, da der hændte noget meget mærkeligt.

Paa Vejen ned til Havnen mødte han et Par formummede Herrer, der bad ham følge med dem, han skulde ikke komme til at fortryde det, sagde de.

Saa førte de ham op i et Værelse i et Gæstgiversted, hvor der sad en ung Sømand og ventede dem; men Knud kunde godt se, at nogen rigtig Sømand var det nu alligevel ikke.

„God Dag," sagde Sømanden, — „sæt dig ned. —

* Madpose.

Vil du gøre dit Land en Tjeneste, saa sværg, at du vil tie med alt, hvad vi siger dig."

„Ja, det vil jeg," svarede Knud, for nu saa han, at den ene af Herrerne bar Uniform under Kappen.

Prins Christian Frederik (1814).

Saa skød Sømanden en Bibel hen til ham, og saa maatte han sværge, at saa sandt som det han fik at høre angik hans Fædrelands Vel, vilde han intet røbe deraf for nogen.

„Nu skal jeg sige dig, hvem jeg er," sagde Sømanden, „jeg er Prins Kristian Frederik, der skal være Statholder

i Norge, og jeg maa nu se at slippe derop forbi de engelske Krydsere. Jeg har tænkt at gøre det paa samme Maade som du, i aaben Baad, og det er nu vor Mening at bede dig følge os og i et givet Tilfælde staa os bi af al Evne. — Vi mener, at om vi møder Engelskmændene, vil de lægge mindre Mærke til vor Baad, der ingen Last har, end til din, der er fuld af Kornsække. Og du skal love os, at du vil lade dem gøre Jagt paa dig, og du skal under den lede dem bort fra vor Baad, saa godt du kan, mens vi lader, som om vi blot er Folk, der er ude at fiske, og haaber under Englændernes Jagt paa dig at kunne undkomme fra dem. Vil du staa os og dit Land bi paa denne Maade, lover vi i kgl. Majestæts Navn, at du skal faa rigelig Løn derfor, og om du fanges, skal du snart blive fri ved Ombytning med en af de engelske Fanger, vi har taget."

Knud stirrede overrasket paa Prinsen. „Hvis Fædrelandet behøver mig," sagde han langsomt og bleg — „saa er det vel min Pligt at tjene det; men vil I saa ikke hjælpe mine Forældre, om jeg ikke kommer godt fra det?"

„Jo, det lover jeg dig i kgl. Majestæts Navn," svarede Prinsen og rakte ham sin Haand.

Derpaa spurgte Officerne ham lidt nærmere ud om hans Forhold, og Prinsen lovede ham at holde Ejeren af hans Baad skadesløs, og saa var Aftalen gjort.

Midt inde i Taagen laa en engelsk Brig.

Paa Kommandobroen gik den vagthavende Officer op og ned og kedede sig. De sidste Dages Vindstille havde været ganske uden Interesse.

Endelig meldte Udkigsmanden:

„Baad forude!"

Det gav et Sæt i Officeren. Han bøjede sig frem og stirrede ud over Søen. — Ja vel, til Luvart var der en Baad, og i næste Nu lød paa hans Kommando Baadsmandspiben skingrende over Dækket. I Løbet af faa Minutter blev en Baad sat i Søen og bemandet i et Nu. Saa tog Jagten sin Begyndelse.

Men Taagen var slem. Kun nu og da lettede den en lille Smule, og i et saadant Øjeblik fik Englænderne atter Øje paa Baaden, og de saa, at den flygtede for dem, og at der var tre Personer i den.

Englænderne havde en lille Kanon i Stævnen af deres Storbaad, og med eet bragede et løst Skud fra den hen over Havfladen.

Det betød et „Holdt", men ingen svarede, og Røgen, der kun langsomt fordelte sig i den tunge Luft, hjalp blot til at skjule Flygtningene, som nu forsvandt.

Englænderne i Baaden bandede.

Da fandt Løjtnanten paa Raad, med et Tegn standsede han Roningen, og i Stilheden, der fulgte, hørte de Aaretag. De syntes, at de lød i en ny Retning. Men i et Nu havde Matroserne ladet igen, og deres Baad fløj hen over Søen efter Lyden. Saa hørte de den ikke mere.

Langt borte lød Skud fra Briggen for at holde dem underrettet om, hvor den laa, og hvor stærkt de fjernede sig fra den.

Da hørtes der med eet Musik ude i Taagen. Det var Knud, der for at lokke Englænderne spillede paa sin Violin. Han spillede alt, hvad han kunde af Springer* og Halling* og tilsidst Brudeslaatten, medens han af og til greb til Aarerne igen og roede i de forskelligste Retninger blot længere og længere imod Vest, medens Prinsens Baad undkom mod Øst til den svenske Skærgaard, hvor den bedre kunde skjule sig under sin Rejse til Norge.

De forbavsede Englændere fulgte efter den mærkelige Spillemand, og tilsidst saa de faa Alen fra dem Agterenden af en Baad, og det var nok. Atter knaldede Kanonen; denne Gang var det et velrettet skarpt Skud, og Kuglen ramte. De hørte et Skrig inde i Taagen og hilste det med et dundrende Hurra, der gentoges, da nogle Bragstumper af den sønderskudte Baad drev forbi dem.

Storrederen, gamle Mikkelsen sidder og læser Breve i sit Kontor. Majsolen skinner ind til ham, og Fuglenes Kvidren lyder fra Haven. Da springer han med eet op og iler ind i Stuen til sin Datter.

„Borghild!" raabte han, „vil du se her, — et Brev fra Amtmanden, der meddeler i Følge højeste Befaling, at saafremt Knud ikke endnu er hjemvendt til sin Bygd,

* Norske Folkedanse.

maa det antages, at han har ladet sig tage til Fange af Englænderne, om han da ikke har sat Livet til, for at frelse Prins Kristian Frederik, der var paa Rejse i Baad til Norge og nu har afløst Prinsen af Hessen som Statholder her i Landet. Jeg skal af den Grund faa fuldt Vederlag for min Baad, skriver Amtmanden, men jeg bedes desuden om at sørge godt for Knuds Forældre og straks meddele Hans kgl. Højhed, hvad jeg i den Anledning har foretaget. Alt, hvad det kommer til at koste mig, vil straks blive erstattet!"

Borghild sidder stille og bleg og læser i Brevet. „Mon han skulde være død, Far," siger hun. „Han spillede saa vakkert. Der var saa meget hos ham, som jeg syntes om!"

„Stakkars Gut!" sukker Rederen.

Der er stille i Hyttens lille Stue.

Knuds Forældre har lige faaet Efterretningen om deres eneste Barns mulige Skæbne af Jomfru Mikkelsen, som nu sidder hos dem.

Jo, der bliver sørget godt for de to gamle. Men Minerne hos alle tre røber, at Tankerne ene dvæler ved Knuds Skæbne.

Er han bleven Englændernes Fange, eller har han sat Livet til?

Og da Jomfru Mikkelsen gaar, trykker hun Oldingens Haand, og med eet kaster hun sig om Halsen paa gamle Ragnhild. Saa brister hun i Graad og hvisker: Det maa være saa tungt for jer at miste ham. Jeg glemmer aldrig hans Spil, og som hans Øjne kunde lyse, naar han var glad, og være tungsindige, naar han var sorgfuld!"

Mange Gange kom hun til Hytten, og ingen Sinde led Knuds Forældre Nød.

Saa en Dag to Maaneder senere kommer Mikkelsen ind i Dagligstuen med en fremmed.

Borghild ser op fra Sytøjet og farer i Vejret med et lille Skrig.

„Knud!"

„Ja, her er jeg; men I bad mig jo om at være en kæk Gut, og derfor hjalp jeg Prinsen, indtil jeg blev fanget af Englænderne." Og nu fortalte Knud om, hvordan de havde skudt hans Baad i Sænk, men fisket ham uskadt op og holdt ham fangen, indtil Prinsen, som nu havde lovet at støtte ham i hans Fremtidsplaner, havde udfriet ham.

Mikkelsen ser underligt paa Knud og paa sin Datter. Bondegutten synes ham nu en smuk, ung Mand, slig lyser det af hans Blik, og saa livligt taler han, og Borghild hører til, glad og rødmende. De ser lykkelige ud, de to.

Han gaar ud af Stuen og lader de to være ene.

„Far min var ogsaa Bonde, og Knud har jo vist, at han duer til noget!" brummer han hen for sig selv.

Næste Dag kørte Knud de seks Mil hjem til sine Forældre, og baade gamle Mikkelsen og Borghild fulgte med.

Da blev der Glæde i Hytten under Fjældet, og da Solen gik ned, spillede Knud atter Brudeslaatten for Borghild; men denne Gang fik han Lov til at se ind i hendes dejlige Øjne.

„Jo, der er Lykke, ved den Slaat," smilede han hen for sig, da de sidste jublende Toner var gledet over Strengene.

Nonne-Spøgelserne.

Fortalt af Peter Kronborg.

Illustreret af Carl H. F. Schmidt.

Juleskibet var lige ankommet fra Amerika. En af mine yngre Venner var med hjem efter et 6 Aars Ophold. Jeg traf ham tilfældigt og glædede mig til at faa et Besøg af ham, vi havde i sin Tid været en Del sammen.

Mellem Jul og Nytaar kom Kis, det var hans Kælenavn, og Passiaren kom snart i Gang ved et Par lange Piber og do Romtoddyer.

Kis var oprindelig begyndt som Sømand, men da han skulde tage Styrmandseksamen, forlod han denne efter at have bestaaet et Par Fag og gik uden videre Vrøvl til Landvæsenet.

Efter at have lært Landvæsenet købte han en lille Gaard i Nordsjælland. Denne Gaard solgte Kis, ligesom Jorden steg ved Salg til Villagrunde langs Kysten.

Rejselysten var kommen op i ham, og da han intet Paahæng havde, drog han til Amerika — hvor han havde været før — og efter min Opfordring fortalte Kis lidt om sine Oplevelser derfra.

Ja — Well — i Amerika kan man nok komme frem med lidt Held, men der skal haardt Arbejde til.

Ingen Arbejder i Danmark har Begreb om, hvormeget

der forlanges af en Arbejder der, og det skal gøres, hvis man vil tjene Dollars.

Jeg hører nu til dem, Heldet aldrig har villet slaa Følge, uagtet jeg til Tider har haft god Tjans, saa har jeg ladet Pengene springe og nydt den rette Frihed. — Men det skal der nu først og fremmest Dollars til.

Jeg har arbejdet ved Bygninger, Jordarbejde, som Lastdrager, Vognmand og Barber og meget andet. I et Par Aar var jeg Kusk hos et Herskab, men det var altfor bundet i Længden. Jeg havde en god Slump Dollars og tilbragte saa en herlig Tid paa et flot Badested. Jeg gav Greven, og det er herligt at sove længe, leve godt, og ligge saadan og dase ved Stranden.

Da jeg havde været der en Maaned, besøgte mit gamle Herskab Badestedet, og der var ingen Rangsforskel. Vi spillede Hockey og Tennis, det gik storartet — det vil sige, mine Penge slap op før Saisonen, og saa fjernede jeg mig ganske stille.

Jeg søgte Arbejde, og da der i Amerika aldrig spørges om, hvad man er, men kun om hvad man kan, saa blev jeg antaget som Maler. Jeg havde jo som Sømand tjæret en Del, saa jeg bestod Prøven godt.

Jeg malede Vægge, Døre og Lofter; da Systemet stod paa jo værre desto bedre, saa tror jeg nok, at mit Valg af Farver duperede Rakket. Naa, at male kan man jo ogsaa blive ked af — saa fik jeg en brillant Job, fire Maaneder om Sommeren paa en Lystkutter.

Vi var fire Mand om Bord, og vor Principal var Millionær og Sportsmand om en Hals.

Vi sejlede langs Amerikas Kyst til alle de Kapsejladser der var, og det var et Par Stykker om Ugen.

Man vidste aldrig, om man kom levende derfra, for Principalen sad selv til Rors med fastbundet Skøde. Redningsbælte havde vi alle paa, pjaskvaade var vi jo altid, naar den gik løs, Vandet stod i et Sprøjt om os. Sidste Gang kuldsejlede vi, og hele Skuden gik til Bunds med det samme. Vi laa og orienterede os med Svømmebælterne og svømmede rundt om en stor rød Mærkebøje.

Vi prajede de andre Lystkuttere, der slet ikke gav Mine til at give Sejladsen op for at hjælpe os. — Nej — det

var omsonst. De raabte til os, at vi skulde bare vente, der kom en Damper og samlede os op.

Principalen grinede. — „Vi har det jo godt, lad os bare holde os i Bøjens Nærhed, saa hitter de os nok. — Men," sagde han, „er der inte en af Jer, der har en Tændstik i Lommen, saa jeg kan faa min Snadde tændt?"

Ja, saadan var han helt igennem en Svend. Naa, vi blev jo samlede op, og Principalen var ikke af de fedtede, han gav os ved Afmønstringen Dollars for alt, hvad vi havde mistet — og jeg følte mig som en rig Mand.

Jeg tog til New York og gav Greven paa et flot Hotel. Det var nogle herlige Maaneder, Tiden galoperede fra mig. — Det var en dejlig Drøm — men da jeg en Morgen saa, at der kun var 20 Dollars tilbage i Tegnebogen, saa absenterede jeg mig hen til et billigere Logi — nu var det Virkelighed.

Det gjaldt at faa en Job igen, men det kneb. Jeg eftersaa Bladene og søgte alle mulige Pladser. Overalt hed det: Kom igen til Foraaret, i Øjeblikket var der ingen Tjans. Der gik en Maaned, og vi var i Midten af November. Saa opsøgte jeg min gamle Malermester. Der fik jeg ogsaa Afslag.

„Nej, Mr. Kis," sagde han, „havde De været her igaar, kunde De have faaet en Job, for jeg sendte to Svende ud paa Landet, det havde lige passet for Dem Kis."

Naa, jeg gav ham min Adresse, gik hjem i mit Logi, suttede paa Labben og studerede ledige Pladser. De flotte Vaner var jeg jo færdig med. — Jeg havde kun 2 Dollars tilbage, saa det var paa Tiden at faa en Job — og tænk, om Aftenen var der Brev fra Malermesteren, at nu var der Tjans for mig.

Jeg var der med det samme, og Mester sagde helt lunt til mig:

„Naa Kis, nu er der Job for Dem paa en stor Gaard 70 Mil herfra. Den tilhører et Aktieselskab, som om Sommeren skal have Feriekoloni for Smaabørn. Men jeg vil tale rent ud af Posen med Dem. Jeg har sendt to Hold Svende derud, men de have alle forladt Gaarden efter et Par Dage af en mærkværdig Grund.

Først maa jeg derfor spørge Dem, Kis, er De bange for Spøgelser?"

Det var jo ikke nemt at svare paa, men jeg sagde, at jeg aldrig havde truffet nogle, og troede ikke paa det Ammestuesludder.

„All right," svarede Mester, „netop min Mening. Svendene kommer her og fortæller, at de kunde ikke arbejde paa Gaarden for Spøgelser.

De kan jo nok forstaa, at det har heller inte været Malersvende, men rene Skræddersvende — Well. — Løgn. Jeg er ganske overbevist om, at det er Spøgelser paa to Ben."

„Ja," svarede jeg, „fire Ben er der vel ingen Spøgelser der har."

„Nej, det er ogsaa noget Sludder, men jeg mener, at det er nok levende Mennesker, der agerer Spøgelser. Tag er god Revolver med, saa skal De se Kis, at Spøgeriet hører op af sig selv."

Ja, jeg troede heller ikke paa det Vaas om Spøgeri, jeg slog til med Tilbudet, og næste Morgen tog jeg med Toget til en Station 70 Mil fra New York.

Ved Aftenstide naaede jeg Stationen, og her hentede Bestyreren mig med et Par raske Heste.

Det var Graavejr og Ruskregn, Egnen saa lidt trist ud. Dybt nede laa en stor, mørk Sø. Jorderne skraanede ned mod denne, hvor Gaardene laa lidt dystert med en tynd Træplantning.

Bestyreren brød Tavsheden med at fortælle, at han havde afleveret fire Malere i denne Uge, som var bleven bange for at arbejde paa Gaarden.

Jeg spurgte da, hvad de kunde være blevet bange for.

„Aah," sagde Bestyreren flegmatisk, „det er bare for de to Nonner, der spøger hos os, men de gør saamænd ingen Fortræd, naar man bare er kendt med dem. Nej, saa er det meget værre, naar der kommer Bisser eller Røvere."

— Jeg kan ikke sige andet, end at den troværdige Maade, Bestyreren tog det hele paa, indgød mig Respekt. Jeg frøs og svøbte Tæppet fastere om mig, og for dog at sige noget henkastede jeg ret rask: „Spøgelser er der ingen, der faar mig til at tro paa."

„Naa ikke det, ja da kan De bande paa, De skal nok faa en anden Tro. Vi kender dem og er glade ved dem, de

kaster os aldrig ud af Sengene, vælter Møbler eller gør vore Kreaturer Fortræd."

Jeg gav et Snøft og blev alligevel lidt underlig ved den Maade, Bestyreren omtalte Spøgelserne paa.

„Nej," fortsatte han, „vi har ingen Nød hos os, men i den lille Gaard der — vi kørte lige forbi en skummel Ejendom — gaar det værre til. Der kan ingen Mennesker sove tre Nætter i Træk. For en Maaned siden kom der en italiensk, husvild Familie med store voksne Børn. De fik Lov at bo der gratis for Vinteren. De var hverken bange for Ild eller Vand, og de flyttede glade ind, men det varede ikke længe. Tredje Dagen pakkede de deres Habengut og forsvandt. De svor paa, at det var selve Djævelen, der havde huseret med dem, smidt dem ud af Sengene og rumsteret med Møblerne."

Efter denne Samtale kørte vi ind i Gaarden og holdt foran en toetages stor Træbygning.

Paa Trappen blev jeg modtaget af to ældre Damer, Miss Mary og Jenny, der bestyrede Gaarden. Jeg blev ført ind i en stor, hyggelig Stue, der vendte til Gaarden paa den ene Side. En stor Veranda vendte paa den anden Side ud til Haven. I Kaminen flammede der et stort Brændebaal.

Der var et gammeldags Bord i Midten, helt nydelig dækket med en hvid Dug og forsynet med gode landlige Retter.

Det hele var svært hyggeligt, da vi med de to Damer og de tre Børn, der var, placerede os om Bordet.

Passiaren gik, jeg fortalte løst og fast fra New York, det lod til at more dem.

Efter Maaltidet gik Miss Jenny op med Børnene. Jeg fik Lov at tænde min Shagpibe, og snart var jeg med Miss Mary midt inde i Spøgeriet.

Hun fortalte rent ud, at to Nonner viste sig overalt, naar man mindst ventede dem. Men blot man var lidt venlig imod dem, saa trak de sig taknemlige tilbage. Hun raadede mig til ikke at være bange, for det var et uundgaaeligt Onde; hvis man vilde være paa Gaarden, saa maatte man vænne sig til Nonnerne.

Jeg blev saa aparte ved denne aabne Tilstaaelse, det

kværkede mig i Halsen. — „Men," stammede jeg, „hvorfor gaar de to Nonner her?"

„Ja, det ved man ikke, men her har i sin Tid været et Kloster paa Gaarden. Der staar en stor Kiste i Kælderen med Jernbeslag, lænket med fire Jernkæder til Stenblokke. Den indeholder Resterne af en Priorinde, der i sin Tid var her. Efter Sagnet skulde hun ikke have været særlig god mod Søstrene og havde nok en Del Synder paa sin Samvittighed. Til Straf herfor skal hun nu vandre med en Skygge efter sig. Om det er Grunden, ved man ikke, men noget er der om det, da vi har deres Visit hyppigt, især i de mørke Nætter."

Jeg kan ikke sige andet, end at jeg efter denne Udtalelse af Miss Mary blev lidt mat og var absolut ikke meget dristig, da hun fulgte mig op for at anvise mig mit Soveværelse.

Jeg maa have set en Del forstyrret ud, da hun sagde Godnat, for Miss Mary blev helt mild og saa paa mig:

„De maa ikke blive bange, naar De ser dem, Mr. Kis. Bed en Bøn for dem og slaa Korsets Tegn — saa er alt godt." —

Miss Mary gik. Lysten til at opleve et Eventyr eller se Spøgelser tabte sig med Miss Marys Meddelelser. Jeg laasede Døren med en forsvarlig gammeldags Slaa. — Jeg saa efter overalt, under Sengene, i Klædeskabet — jeg ladede Revolveren med seks Skud, og lagde den tilrette ved det lille Natbord.

Sove kunde jeg ikke straks; alt, hvad der var berettet mig, baade af Miss Mary og Bestyreren, stod klart for mig. Hver en Lyd observerede jeg, men faldt omsider i Søvn og sov til langt op paa Dagen.

Jeg vaagnede styrket og meget glad over, at Nonnerne ikke havde præsenteret sig for mig.

Ved Frokostbordet var jeg i fuld Vigeur, Damerne lo, da jeg erklærede, at jeg endnu ikke havde haft den Ære at se Spøgelserne — og ventede det heller ikke.

Dagen gik. Jeg var straks nede i Kælderen, hvor alle Malerrekvisitterne var anbragt. Her saa jeg den omtalte sorte Jernkiste. Det var en skummel Fyr anløben af Rust, lænket fast til fire Kolosser af Stene, der gik langt ned i Jorden. — Jeg blev helt uhyggelig til Mode.

Jeg begyndte derpaa at arbejde, det lettede paa Tankegangen. Hertil kom, at Maden var god, Damerne og Børnene elskværdige. — Det hele tegnede jo helt godt; naar bare ikke det forbistrede Spøgeri havde været her, kunde det jo blive en rar Vinter for mig.

Der gik et Par Dage, jeg blev dristigere og haabede, at det hele skulde arte sig, saa jeg i ethvert Tilfælde blev fri for at mødes med Spøgelserne den første Tid.

Ved Aftenstide sad jeg ved Kaminen, hvor to af Gaardens Hunde, en stor Newfoundlænder og en Colley, laa og strakte sig, veltilpas ved Varmen.

Pludselig hører jeg to Slag — Bum — Bum — paa Vinduet ud til Gaarden.

Det gav et Sæt i mig, men Hundene, der ellers var meget vagtsomme, rørte sig ikke af Pletten.

Jeg skottede til Vinduerne — der lød atter to Slag, denne Gang stærkere end før.

Jeg rejste mig, gik hen til Vinduerne, aabnede et og raabte ud, men der var ingen, der svarede, og ingen at se. Det mærkeligste var, at der laa skraat med Tømmerstabler mod Væggen, saa ingen kunde komme til at banke paa Ruden.

Jeg gik tilbage og satte mig, stadig skulende til Vinduerne.

Men pludselig rejste Newfoundlænderen sig og spidsede Øren, medens Colleyen krummede sig sammen og hylede — og skønt den strittede imod, blev den sparket frem af en usynlig Kraft. Det begyndte at løbe mig koldt ned ad Ryggen — men i det samme saa jeg et stærkt Lys i Verandaen, Døren fra Haven aabnedes og ind skred ganske langsomt to Nonner — den ene foran i sort og hvidt, den anden større og i graat — det var ikke let at se, om den bageste var en Skygge, da Ansigtet var tildækket.

Hundene krøb ind under min Stol — Haarene rejste sig paa mit Hoved. Den forreste Nonne skred alvorlig frem, lagde Ansigtet op mod Ruden og stirrede paa mig.

Jeg blev saa angst, saa angst — ingen Ord kan beskrive min Rædsel.

Nonnen vedblev at stirre og stirre, medens den anden Nonne stod rolig bagved. —

Jeg rystede over hele Kroppen af en knugende Fornem-

melse, men fik dog saa megen Kraft, at jeg hævede min højre Haand og fremstammede: „For Christi Skyld, vig bort med Fred."

Der kom et underligt, taknemligt og blidt Smil frem paa Nonnens Ansigt. — Synet forsvandt.

Lidt efter fandt Damerne mig, jeg var halvt besvimet og den kolde Sved sprang frem paa min Pande.

Damerne var paa det rene med, at jeg havde set Spøgelserne — jeg var jo heller ikke meget værd efter den Historie.

Mærkelig nok sov jeg godt om Natten, og arbejdede ivrigt om Dagen. Samme Eftermiddag kom der en lille Pige paa tolv Aar fra New York; hun havde sikkert aldrig hørt Tale om Spøgeriet. Ved Aftenstide fremviste hun Billeder fra New York. Da hun havde flere oppe i sin Kuffert, fik hun en Lampe med op for at hente dem ned.

Jeg tænkte ved mig selv, at det var dog i Grunden Synd, hvis Barnet skulde rende paa Spøgelserne.

— I samme Nu hørtes et gennemtrængende Hvin — et Klask, det var Lampen der smadredes, og hurtig som en Trommehvirvel løb den lille Pige ned ad Trapperne ind i Stuen, kastede sig i en Sofa, kridhvid og skælvende, medens Hjertet dikkede, saa man kunde høre det. Vi fik jo alle travlt med at trøste det lille Skind.

Hulkende fortalte hun, at da hun aabnede Døren til Soveværelset, stod der to Nonner, en i sort og hvidt og en i graat, de nikkede mod hende og stirrede paa hende.

Den lille Piges Syn var efter hendes Udtalelse akkurat som mit. Nu var jeg overbevist om, at mit Syn var paalideligt — det spøgede.

Der gik nu et Par Dage i Ro, og jeg befandt mig saa vel ved Omgangen med de rare Mennesker, at jeg var fast bestemt paa at blive, uagtet jeg havde søvnløse Nætter, dog uden Nonnevisit. —

Efter en fortrolig Debat med Damerne gik jeg til Køjs, men stadig med Revolveren paa Bordet.

Det var et stygt Vejr med Storm og Regn, Natten sort, det tudede og peb igennem Vindueskarmen, naar Bygerne pressede paa.

Jeg var gaaet i Seng, krøb langt ned under Dynen,

C.H.F.S.

men jeg var nervøs. Det bankede paa Ruderne, det forekom mig, som der var nogen, der listede sig om min Seng; der var ogsaa nogen, der stod og pustede paa mig — jeg greb Revolveren, rejste mig, tændte Lys — men der var intet. Jeg slukkede atter Lyset, puttede mig igen under Dynen, kneb Øjnene sammen. Jeg vilde sove med Revolveren i Haanden — det var umuligt. Der blev Støj i Værelset, der maatte være Folk inde, Lyden og Spektaklet tog til — det var i det store Klædeskab, det rumsterede.

Jeg rejste mig, tændte atter Lyset og gik med Revolveren mod Klædeskabet, rev det op — men min Rædsel var ubeskrivelig. Begge Nonnerne stod i stærkt Lys i Klædeskabet, den forreste stirrede gennemtrængende paa mig. — Jeg gav et Skrig, tabte Revolveren, slog Skabsdøren i med et Smæld og kastede mig i min Seng. Og jeg maa sige, at jeg var vist besvimet til den lyse Morgen.

Revolveren og Lysestagen laa paa Gulvet ved Klædeskabet, da jeg stod op.

Jeg pakkede min Randsel den næste Dag og bød Farvel til de prægtige Mennesker.

Ovenpaa en saadan Oplevelse spotter man ikke mere. Jeg i hvert Tilfælde ikke — efter at jeg med egne Øjne har set de to Nonne-Spøgelser.

Indhold: Fra Kælderen op til Kvisten. Af Anna Edsberg. Illustreret af Gorm-Hansen. — En Frakke, brun, med spættede Hornknapper. Humoristisk Fortælling af Fanny Sømod. Illustreret af Paul Steffensen. — Brudeslaatten. Fortælling fra Norge af Axel Moe. Illustreret af Alex Svedstrup. — Nonne-Spøgelserne. Fortalt af Peter Kronborg. Illustreret af Carl H. F. Smith.

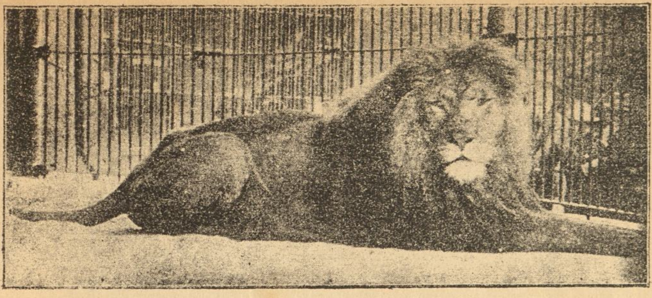

Zoologisk Have

er aaben hele Aaret om og værd at besøge paa alle Aarstider.

LARS LARSEN,

Kreatur Kommissionsforretning,

Kvægtorvet,

Salg af saavel levende som slagtede Kreaturer.

Hurtig Afregning.

Privat Telefon:
Roskilde Nr. 305.

Telefon Nr. **2769**
København.

Flinch Almanak

Flinchs Almanak

Pris: 50 Øre

Provinsboghandlernes Almanakforlag.